

REBELL

Utgitt av Rød Ungdom

nr.4 - 96

15 kr

GRATIS LÆREBØKER!

PC og NETT til ALLE ELEVER!

Aniimperialisme i Chiapas ♦ Slå tilbake hasjen! ♦ Politisk
overvåking ♦ Schengen-Storebror ser deg! ♦ Statens rasisme

Krev din rett!

Gratís lærebøker og utstyr til alle elevar! Seier vi.

-Eit heilt urimeleg krav, det blir *aaalt* for dyrt. Vi må spare pengar for framtidens generasjonar. Slutt å klag - bestefaren min hadde skule berre to dagar i veka. Seier politikanane.

Men *kva* er det som er *urimeleg* her? Det som er urimeleg er at elevar på vidaregåande, og foreldra deira, må ut med tusenvis av kroner for å få gå på skulen. På hotell- og restaurantlina kan utgiftene til utstyr, klede og bøker koma opp i 10 tusen kroner berre for fyrste året!

Arbeidsfolk kan ikkje bla opp 5-10 tusen kroner utan vidare, det er det berre folk med stortingsløn eller meir som kan. Og *kva* med folk som er arbeidslause? Eller som jobbar deltid i eit ekstremt underbetalt kvinneyrke og har ansvar for to ungar åleine? «Lik rett til utdanning» gjeld mest for dei rike.

Lik rett til utdanning burde vera sjølv sagt i eit styrtrikt oljeland som Noreg. Staten har råd til OL, til å gje direktørar over ein million i årsløn, til byggja motorvegar over alt kor dei ikkje trengst. Staten har råd til *kva* som helst, berre det tener Næringslivet og kaksane. Men lik rett til utdanning har staten ikkje råd til.

Heilt rettvise krav, som gratis lån av lærebøker eller internett til alle elevar, vil vi aldri få innfridd som ei «gåve» frå politikanane. Dei drit i korleis vi har det, så lenge vi held oss i ro.

Difor er det naudsynt at vi *kjempar* for ei rettvise fordeling av verdiane i dette landet. Det er fullt mogleg å få igjennom viktige krav, det har folk gjort før. Men då må vi byggja sterke organisasjonar som *gjer* noko! Raud Ungdom gjer noko!

Innhold:

- 4 Chiapas** - kamp mot imperialismen
- 6 Sandefjord** - kamp for elevers rettigheter
- 8 PC og nett til alle elever!**
- 11 Gratis lærebøker!**
- 14 Storebror ser deg!**
- 16 Klassestaten Norge**
- 18 Eurobror ser deg!** Nei til Schengen!
- 21 Giftig undertrykking** Slå tilbake hasjen
- 24 (Jævla svarting!)** Statlig rasisme
- 26 Kvinnelig verneplikt!**

Til minne om Eirik:

For sikkerhets skyld
Blott et enkelt bud
Fri meg i døden for snakket om Gud
og himmelen og evig fred
Knytt bare neven ennå en gang
og nynn så litt av min beste sang
Når dere setter min aske ned

Carl Sharnberg

Rebell blir utgitt av Rod Ungdom.

Ansvarlig redaktor: Magnus Engen Marsdal. Innholdet i signerte artikler representerer ikke nødvendigvis Rod Ungdoms syn.

Adresse: Osterhausgt. 27, 0183 Oslo

Fax: 22989055 Fon: 22989070

Kontonummer, lossalg: 0801 20 60689

Abonnement: 0814 47 92131 (110 kr for 8 nr)

Ny leiar i Raud Ungdom

Raud Ungdom har hatt sitt 21. landsmøte, og møter andre halvleik av 90-åra med nye planar, ny leiing og ny leiar - Marte Brekke Michelet.

Av Magnus Bernhardsen

Marte er 21 år gamal, vaks opp i Groruddalen i Oslo, og jau då, ho er dottera til den kjende forfatar Jon M. Etter at Marte kom heim frå Namibia i 1991 har ho vori politisk aktiv.

- Eg hang rundt Raud Ungdom i to år før eg vart med. Eg var ein ml-unge i eit ml-miljø, og skulle vera fri og uavhengig, «finna ut av ting sjølv». («ml» står for marxistisk-leninistisk, og er vanleg å bruka om folk i AKP/RV/RU.) So vart eg kommunist!, seier Marte og ler. -Eg skjønna kor viktig det er å organisera seg.

Frå fyrste dag i Raud Ungdom var Marte med i jenteutvalet, og det er innafor jentekampen ho har gjort sitt viktigaste politiske arbeid fram til no.

Antirasisme og jentekamp

Raud Ungdom har vedteke at jentekamp og antirasisme skal vera dei viktigaste arbeidsområda dei neste to åra.

-Det viktigaste vert å byggja ut frontane, SOS Rasisme og ein ny jenteorganisasjon, seier Marte.

-Kva skal denne nye jentefronten vera?

-Målet med ein slik organisasjonen må vera at han skal sameina alle dei ulike jentepolitiske initiativa som vert tekne kring i landet. Desse initiativa er sjølv sagt gode, og me stør dei fullt ut. Dei fleste av desse rettar seg 'berre' mot sal av kropp. Me vil vera med og byggja opp ein heilskapleg organisasjon som kan kjempa på alle område, serleg om kvinner si stil-ling på arbeidsmarknaden.

-Er det ikkje dét Raud Ungdom gjer i dag?

-Jau, men me treng ein jentefront attåt - ein organisasjon som det er lett for mange å verta med i, som ikkje er marxist-leninistisk. Det er òg viktig å organisera kvinner i fagrørsla. Det er eit problem at fagrørsla enno hev eit bilete av 'arbeidaren' som ein heiltidsarbeidande mann.

Den nye RU-leiaren er klår over at anti-rasisme kan vera mange ulike ting.

-Tilhøva er sjølv sagt ulike frå stad til stad. Nokre hev store nazimiljø, andre hev ikkje ein einaste organisert rasist. Me vil halda fram med å byggja SOS Rasisme for å møta rasistane.

Raud Ungdom?

-No hev du tala om ulike frontorganisasjonar, men kva er oppgåvene til Raud Ungdom, anna enn å arbeida i frontar?

-Raud Ungdom skal freista knyta kampane saman og gje dei retning. Ein kan ikkje vinna kampen mot undertrykking og utbytting dersom ein berre kjempar på eitt og eitt område. Klassefienden - kapitalen - gjennomsyrrer alle delar av samfunnet, og dét må folkets kamp òg gjera, difor trengst Raud Ungdom og den revolusjonære rørsla. Og det trengst ei lang større rørsle enn den vi har i dag, seier Marte ivrig.

-Målet vårt er eit sosialistisk samfunn, og med kvart eit klasselaust samfunn, som ik-

kje er bygd på undertrykkjing. Dersom vi skal kunna krossa kapitalismen kan ikkje tenkjinga til arbeidsfolk vera hefta med rasisme og kvinneundertrykkjing. Antirasisme og jentekamp er avgjerande delar av kampen for å vinna slaget mot heile dette systemet kor staten og kapitalistane har all makt.

-Raud Ungdom kjempar på mange frontar i klassekampen, og i EU-kampen forstod me meir av korleis det norske samfunnet fungerer. Me fann ut at me måtte utvikla ein politikk for distrikta. Ungdom i Lofoten og på Stord slit med andre problem en me byungdom er vande til å handskast med; fråflytting, øyding av lokalsamfunn. No er vi i ferd med å verta ein revolusjonær organisasjon også for ungdom i distrikta. Me dreg røynslene frå EU-striden med oss vidare for å organisera ungdom mot åtaka frå sosialdemokratiet og storkapitalen.

-So, kva skjer no?

-Teoretisk skuling og studieverksemd er viktig. Berre ved å utvikla riktige analyser og rett politikk

kan me verta ein organisasjon folk vil arbeida i - og med. Og så må folk sjølv sagt ut i kampen; på skulen sin, på arbeidsplassen, mot rasismen, mot EØS, over alt kor det trengst opprørarar må vi ta i eit tak, seier Marte Brekke Michelet.

Leiar av Raud Ungdom Marte Brekke Michelet

Foto: Ove B. Berg

-Det er òg viktig at me ikkje gløymmer den viktigaste rasisten, Regjeringa. Dei er spydspissen åt borgarskapen, og legg grunnlaget for propagandaen til rasistane gjennom den statlege rasismen.

Kamp

mot

imperialisme

Zapatistenes kamp er en 500 år gammel kamp mot utbytting og rasisme. Det er ikke mer enn 25 år siden indianerene i Chiapas ikke hadde lov til å gå på fortauet i den gamle koloni-hovedstaden San Cristobal de las Casas. 1. januar 1994 var en krigserklæring mot den korrupte PRI-regjeringa som har styrt Mexico de siste 70 åra. EZLN reiste krav om rettferdighet og demokrati:

«Folk har rett på sted å bo, til mat og til arbeid. Men først og fremst har folk rett til å være med å bestemme!»

«must» for alle rundreiseturister, reiser det aldri gringoer (hvite) hit. Dette er det Mexico myndighetene ikke ønsker å vise fram. Flertallet av folka på landsbygda bor i hus uten strøm. Få har innlagt vann eller kloakksystem. Store deler av bondebefolkninga har heller ingen helsetjenester eller muligheter til å sende barna sine på skole.

Jentene i Oventic bærer knytter med barn på ryggen. Enten søsken de har fått ansvar for, eller sitt eget første barn. Her i landsbyene er det vanlig at jentene gifter seg i alderen 13 - 16 år, gutter i alderen 17 - 18 år. Gjennomsnittlig levealder for kvinner er mellom 40 og 45 år.

En tredjedel av zapatisthæren er kvinner. De har reist kampen mot den tre-doble undertrykkinga de mener indianerkvinnene blir utsatt for, som arbeidere, kvinner og indianere. «Vi krever å få bestemme selv hvem vi vil gifte oss med. Vi krever å kunne velge hvor mange barn vi skal få. Vi krever retten til å være med å bestemme i landsbyen vår.»

NAFTA; plyndring!

Chiapas er rikt på naturressurser. Her finnes olje, gass, elektrisitet, krøtter, trevirke og rik jord til matproduksjon. Samtidig er den en av de aller fattigste statene i Mexico. Over halvparten av befolkninga lider av underernæring. Produksjon-en er ikke til for å mette Chiapasbefolkningas egne munn, den fyller opp spisebordene i Europa og USA. Hver dag lastes bananer, honning, mais, kakao, kaffe, tobakk, sukker og soya i trailere, båter og fly for å fraktes dit «kjøpekrafta» ligger. Slike har plyndringa av

Av Marte Ryste

Det er to og et halvt år siden nyttårsattentatet da EZLN, Zapatisthæren, kom ut fra jungelen og tok kontrollen over 7 rådhus i staten Chiapas, helt sør i Mexico. «Ya. Basta!», «Vi har fått nok» var budskapet fra indianerhæren. «Hvis krig er det eneste språket dere forstår, er det krig dere skal få». I løpet av noen få dager blei Zapatistene folkehelter i store deler av Mexico, og Subcommandante Marcos «den mystiske maskerte» prega forsider og nyheter over hele verden.

I dag har fredsforhandlingene mellom myndighetene og Zapatistene vart i godt over to

år. Mange har mista tro på regjeringas for-handlingsvilje. Til tross for lofte om demilitarisering i Chiapas og vapenhvile, ruller det stadig mer militære inn i området, og frivillige organisasjoner i området avdekker stadig brudd på menneskerettene.

Det skjulte Mexico

Vi er i Oventic, en liten landsby noen timer unna byen San Cristobal de las Casas. Her finner du ikke frukt- og grønnsakmarkedene, butikkene med «typisk» indianerhandarbeid eller boder med «skikkelige» meksikansk mat. Til tross for Oventic bare ligger noen timer unna San Cristobal de las Casas, et

Zapatistene er «oppkalt» etter Emilio Zapata, som var med og ledet den mexikanske revolusjonen i 1917.

Chiapas foregått siden spanjolene kom til Mexico, og slik fortsetter den i dag med NAFTA-avtalen mellom USA, Canada og Mexico. NAFTA er en slags EØS-avtale for Nord-Amerika.

Det var ikke tilfeldig at Zapatistopprøret brøt ut samme dagen som NAFTA-avtalen trådte i kraft. Mens myndighetene i Mexico nærmest har behandlet landet som en slags tilbudsbutikk for utenlandske investorer, krever Zapatistene at folk skal få bestemme over jorda si sjøl. Jorda i Chiapas er fordelt på få hender. Staten slapp uberørt fra den mexikanske revolusjonen i 1917, og er fortsatt i dag en føydalstat styrt av godseiere med egne leiehærer.

området fylt opp av flere hundre indianerbønder.

Men vi er flere som har funnet veien til Oventic. Vi er her sammen med et dusin pressefolk og representanter fra ulike solidaritets- og hjelpeorganisasjoner. EZLN har sett faren for å bli isolerte i kampen. Derfor har de satsa på et offensivt pressearbeid, og bruk av moderne kommunikasjonsteknologi. I dag er det et fast innslag i mexikansk presse, de har støttekomiteer over store deler av Europa og USA, og de har egne zapatistsider på Internett. I løpet av to år har EZLN klart å gjøre kampen sin internasjonalt kjent.

Et antilperialistisk kraft

Zapatistene står ikke alene. Med en strategi for å samle opposisjonen i Mexico, har de fra første stund arbeidet med å

danne allianser med andre folk, grupper og organisasjoner.

Mens myndighetene hele tiden har prøvd å behandle konflikten som en lokal sak, har EZLN krevd grunnleggende forandringer i hele Mexico. De har stilt allmenne krav og fått oppslutning om sine paroler. Nå er målet å bygge EZLN, den

sivile zapatistfronten.

«Når kvinner kjemper for andres verden.»

EZLN står for Ejército Zapatista de Liberación Nacional

(Zapatishæren for nasjonal frigjøring)

EZLN er blitt ei farlig kraft mot herskerne i Mexico og mot USA-imperialismen. De appellerer til nasjonalfølelsen i det mexikanske folket, de slåss for urbefolkningas rettigheter og de slåss for kvinners rettigheter. Mens makta ønsker å gi oss bildet av forsoning og demokratisering i Latin-Amerika, har zapatistene klart å samle store deler av opposisjonen i Mexico til felles kamp. Zapatistene har dukket opp etter at alle alternativ til kapitalismen er erklært døde, og reist kampen mot frihandel og markedsliberalisme. Zapatistene er ikke et indre anliggende for Mexicos regjering, de er farlige for alle imperialistmakter, for de reiser parola om nasjonal frigjøringskamp.

Nyttårsfest

Det er nyttårsfest i Oventic, landsbyen skal bli erklært sjølstyrt zapatistområde.

Dette er først og fremst en fest for den sivile bondebefolkninga. De samles for å minnes sine døde, for å feire to-årsjubileet for opprøret, for å vise styrke og diskuterer politikk. Det er ingen tvil - EZLN har folkelig støtte. I løpet av den fem dager lange festen er

støv støy & videotape

Elevrådsarbeid er ofte treigt og uviktig, men det MÅ ikke være sånn! Det er mulig å bruke elevråd på skolen din til viktige politiske kamper, det viser erfaringene fra Sandefjord Gymnas.

Av Siri
Tidemann-
Andersen
og
Erik Kruse,
foto

I Sandefjord lages det Storskole med 1700 elever. Trolig er dette et prøveprosjekt som skal bane vei for lignende ting i resten av landet. Storskoleprosjektet i Sandefjord ble vedtatt i fylkestinget i april '91. Dette betydde at de fire videregående skolene i Sandefjord skulle slås sammen til én storskole. Saken ble behandlet i skoleutvalgene, og alle elevrådene godkjente prosjektet. Elevrådene hadde trolig ingen anelse om hva de sa ja til.

Først inn i det nye storskole-bygget var oss allmennfagsslitere fra Sandefjord Gymnas. Vi flytta inn i et bygg som var halvferdig. Malere, elektrikere og bygningsarbeidere holdt fortsatt på for fullt. At Fylkeskommunen kunne slippe 800 elever inn i et bygg med løsemidler, gasser, og akkustikk i klasserom som ga støy mange ganger over tillatt nivå, høres utrolig ut. Men når vi fikk vite årsaken blei vi rett og slett forbanna: Det gamle gymnaset skulle nemlig pusses opp, og fylkeskommunen tapte penger for hver ekstra dag vi ble i det gamle bygget. «Løsninga» resulterte i at store deler av elevmassen gikk syke, og astmatikere hadde opp til 1000 kr i merutgifter på medisiner. Elevrådet satte i gang en spørreundersøkelse i klassene for å finne ut hvor omfattende skadene lokalene skapte var. Allerede etter én dag

fikk elevrådet igjen undersøkelser fra mange klasser. I en klasse svarte samtlige av elevene at de hadde hodepine, og flere hadde hatt høyere sykdomsfravær enn vanlig somselfølgelig hadde blitt ført opp av lærerne. Selv opplevde jeg at en lærer holdt på å besvime. Ved 12-tida hver dag virvlet mange hundre føtter opp alt støvet som renholderne ikke makta å få bort, og det fløy skyer av støv rundt i gangene. Da en klasse opplevde at en maler kom inn i klasserommet med bind foran munnen og begynte å spraye på veggen, hadde vi fått nok.

Elevrådet vedtok fredag 20. oktober '95 å ta ut elevene i én times streik ei uke seinere. Fylkeskommunepolitikere og byggekomite ble invitert, og alle elever ved gymnaset, og yrkesskoleelever som hadde timer i bygning-

en streika fredag 27. oktober. Ca. 1000 ungdommer streika i protest mot forholda på skolen, og mot at administrasjonen ikke reagerte når de fikk vite om problemene. En spak vara-fylkesordfører fikk kjeft av 1000 elever som var rasende over forholda, og TVNorge meldte at "skolens kantine mest lignet på en nedslitt bygning fra tidligere Øst-Europa."

Streiken viste oss at elevrådet har makt, blant annet fordi de kan ta elevene ut i streik. Og det var heller ingen uoverkommelig oppgave. Det eneste elevrådets egentlig gjorde, var å hente inn fakta fra elevene, og ta den avgjørelsen som gagna dem. Og det er akkurat dette som er de tillitsvalgtes oppgave; å legge forholdet til rette for dem man er valgt av. I vårt tilfelle er det elevene.

Neste sjokk var et økonomisk strupetak på elevrådet fra administrasjonens side. I seks år hadde elevrådet en kontrakt med Kantineservice. De hadde to brusautomater på skolen mot at vi fikk 7000 kr i halvåret. Helt sist i forrige skoleår fikk vi beskjed om at rektor hadde sagt opp avtalen med Kantineservice, pga. ny skole osv... Mulig-

heten for at vi skulle få ny avtale, var absolutt til stede, men det som skjedde var at våre automater ble kjørt ut, administrasjonens ble kjørt inn. Ingen protester hjalp. Retten til å "leie" ut skolens område var det bare administrasjonen som hadde. På denne måten tok administrasjonen fra oss den eneste inntektskilden vi hadde, noe som drastisk begrenser

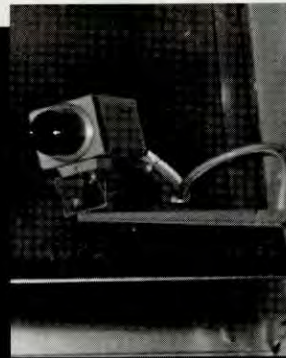
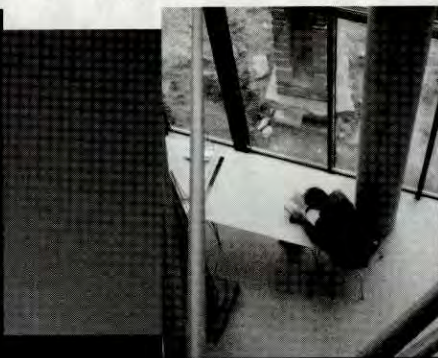
vår mulighet til sjølstendig kamp for elevenes interesser. Sjøl om man får fagre løfter om at man likevel skal få penger hvis man trenger noe, mister elevrådet sin sjølstendige posisjon. Det er vanskelig å skulle stå på krava og kjempe elevenes kamp, når man er avhengig av at skoleadministrasjonen skal like det elevrådet gjør og bidra med penger.

Etter et halvt år på ny skole, da tingene hadde begynt å roe seg, oppdaga vi en ny ting. Jeg var nede på vaktmesterens kontor og så plutselig at en i klassen min gikk forbi på tv-skjermen han satt og så på. Det viste seg at helt siden vi flytta inn i ny skole hadde det hengt et videokamera og overvåka skoleinngangen. Verken elever eller lærere hadde fått beskjed, og ingen hadde sett verken klistermerker eller skilt som fortalte om overvåkinga. Da vi oppdaga kameraet ble det tatt opp i et møte med skoleadministrasjonen. Vi

ble da avfeid med at «hvis dere oppfører dere ordentlig, og er snille og pene, er det jo ikke noe farlig likevel!» Dette er en vanvittig måte å disiplinere og undertrykke elever på. Videokameraet overvåker inngangen til skolen, og kan dermed kontrollere alle som går inn og ut. Dessuten er det ulovlig å ikke varsle om videoovervåking.

For å sjekke hvor nøye de så gjennom videobånd, fikk vi en til å spytte på kameraet. Dagen etter ble han hentet ut av klasserom-

met av vaktmester og tvunget til å vaske lin-sa, samtidig som han ble forhørt om hvorfor han hadde gjort det. Filmene blir altså sjekka. Et samla elevråd gikk imot at kameraet skulle stå på i skoletida. Lærerne har ennå ikke tatt noe standpunkt. Foreløpig er det eneste som har skjedd at det er blitt satt opp solid merking, og at administrasjonen har blitt tvunget til å innrømme at det i neste skoleår planlegges flere kameraer inne på skolen.

Bildet på forrige side viser inngangspartiet til skolen, med døråpner og overvåkingskamera.

Sjøl om det politiske miljøet i Sandefjord er konservativt, har elevrådet på gymnaset de to siste årene gjort en rekke radikale vedtak, og vært i konstant opposisjon til skoleadministrasjonen.

For to år siden ble det gjort enstemmig vedtak om at skolen er antirasistisk sone, og at dette skal komme til uttrykk gjennom antirasistiske markeringer. Medlemmer av elevrådet som aktivt går ut mot antirasistiske vedtak fattet av elevrådet, kan ekskluderes med 2-3 flertall. Dette er et viktig politisk standpunkt, samtidig som det gir en klar og tydelig signaleffekt. Elevrådet vil på ingen måte tolerere rasisme, og forplikter seg til et aktivt antirasistisk linje.

Jentekamp i elevråd

Elevrådet bærer ofte preg av at fa har drevet aktivt med organisasjonsarbeid tidligere, og elevrådsmøter kan ofte utvikle seg til verbale kamper mellom de gutta som vil at elevrådet skal prioritere kjøp av felles russebil til tredjeklassinger og de som ikke vil. De flinke i klassejentene som sitter i elevråd fordi de har lyst til å jobbe, blir som oftest overkjørt. For å løse dette problemet, og for å styrke jenteandelen i elevrådet, er det kjønnskvotering på antall jenter i elevrådsstyret, og til arbeidsutvalget.

Daglig blir jenter i skolen utsatt for undertrykking. I barneskolen blir snille jenter satt mellom brakete gutter slik at de ikke skal slå hverandre. Jenta blir gjerne slått og plaget av begge guttene, men holder munn fordi hun vet at frøken støtter på henne. Samtidig kan hun hjelpe dem med skolearbeid. Ikke bare blir jenter på dette viset utsatt for vold og mobbing, men de blir også utnyttet av frøken som ekstraktere. Resultatet er passive og lydige jenter, som bidrar til at samfunnet sparer penger fordi de gjør jobben ekstraktere egentlig skulle gjort.

Kamp mot porno på skolen

På videregående skole fortsetter denne undertrykkinga. Jentene blir ikke lenger slått av gutta. I stedet henger gutta opp bilder av «fine» damer, eller pornobilder i klasserom, og på tavler rundt på skolen. Den institusjonen som har satt seg som et overordna mål å disiplinere deg og gjøre deg til en god samfunnsborger, har sagt ja til slike bilder av jenter på skolen. Jenter skal finne seg i å bli undertrykt, jenter skal finne seg i å lide på skolen at vi er til salgs. Som en reaksjon på utallige slike bilder på skolen ble det gjort et prinsippvedtak, hvor vi slo fast at alle har rett til et skolemiljø uten kjønnsdiskriminerende reklame, pornografi o.l. Dette gjelder alt materiale som ved bruk av seksualitet og kjønn fungerer som virkemiddel for profittskapende virksomhet. Spredning av slikt materiale er forbudt innenfor skolens område, og i skolesammenheng generelt. Alle medlemmene av elevrådet plikter å håndheve dette vedtaket. Medlemmer av elevrådet

som åpenbart har være å håndheve dette vedtaket kan ekskluderes fra elevråd og arbeidsutvalg med 2/3 flertall. I forhold til norsk lovverk er dette vedtaket svært strengt, men for at man skal kunne ha et skolemiljø hvor man ikke blir undertrykt, er slike vedtak nødvendige.

Dette vedtaket ble diskutert i et tre timer langt elevrådsmøte, og saken endte med et stort flertall for tre avholdende og fire fpu-gutter mot. Vedtaket ble ført kjent, og det var et helt samtaleemne i en del uker. Dette var rett før juleferien, og H&M kom for fullt. Det som skjedde var som et eventyr. Jenter som aldri før hadde vist noe politisk interesse rev ned bilder, og begrunnet dette med grunnlag i vedtektene. Vi som før hadde blitt stempla som lesbiske mannehatere var nå et overveldende flertall av jentene på skolen!

Dette skoleåret har vi kjørt mange prinsipp saker i elevrådet. Det har vært en riktig prioritering, særlig fordi vi kan vise til resultater. Fordi vi har ført denne kampen har elevdemokratiet på skolen blitt betraktelig styrket, samtidig som vi har svingt elevrådet på skolen kraftig til venstre.

Arbeidet til et elevråd skal alltid være å tjene elevene og deres interesser. Sett i gang!

(Mer om den korrupte skolen i Sandefjord på side 27)

PCn din er politikk!

PC og Nett til alle elever!

Arbeiderungdom, jenter og undertrykte i det ganske land må inn på Nettet! Vi må kjempe for at folk flest skal henge med i den teknologiske utviklinga. Alternativet er at datarevolusjonen forsterker de klasseskillene og den undertrykkinga vi allerede har. Vi har saksa litt fra et par av *Martin Raknerud* sine tekster om emnet.

Datafolk og enda mer datafolk uttaler støtt og stadig i alle mulige sammenhenger at vi står ovenfor den nye teknologiske revolusjon som vil forandre våre liv og bla, bla bla bla blablabla. For næringslivet er nemlig internet og elektronisk overføring som kommunikasjonsmedium helt nytt, og kanskje revolusjonerede. Men har egentlig dette noe med alle oss *andre* som ikke er adm.dir og kontorrotte på heltid å gjøre?

Ja, faktisk. Jeg mener den forandringa datautviklinga kan gjøre for oss andre er mye viktigere enn hvorvidt sjefen i Telenor sender e-post eller papirbrev til sjefen i Oslo Energi. I prinsippet er det vi idag kaller Internett åpent for stort sett all type kommunikasjon på tvers av landegrenser, på godt og ondt. Jeg skal forsøke å gi et bilde av hva jeg mener:

Modem mot CNN

Under Gulf-krigen kjøpte firmaet bak det internasjonale TV-selskapet CNN opp alle rettighetene til dekning av nyheter fra krigen. Dvs. at hvis NRK gjerne ønsket seg et intervju med en tilfeldig Iraker om hans syn på saken, hadde de måttet betale CNN for å få lov til å videreformidle det. (Nå er jo NRK alltid strålende fornøyd med bare å vise det som CNN spyr ut, så dette er et helt hypotetisk eksempel.) Samme firma kjøpte også nå nylig opp rettighetene til det Rusiske parlamentvalget.

Det CNN her gjorde var ikke bare at de skaffet seg en smart måte å få de beste nyhetene på, de åpnet også for en helt ny type *kontroll* av hva folk får vite. Stort sett

pleier ikke pressa å dekke ting objektivt uansett, mener jeg, men det at noen *eier* opplysningene betyr at folk ikke har en sjangs til å vite hva som er sant eller ikke, med mindre de er der sjøl.

**Alle barna fikk modem til jul
bare ikke Bente
for hu var jente**

Samtidig som CNN hersket over hva folk i resten av verden skulle få vite om hva som skjedde gjennom pressa, satt

folk rundt omkring Gulf-området med modem og så oppdaterte beskjeder om hva som foregikk. Å kontrollere hvem som sender hva på hvilke TV kanaler er ingen sak, men jobben blir en god del vanskeligere i det øyeblikk informasjonen er tilgjengelig for alle, og alle har mulighet til å spre den videre i løpet av et par minutter. Denne muligheten kommer med Internett.

Cyber-zapatistas

Da Zapatist-bevegelsen (EZLN) i Mexico var på framasj i 1994, prøvde den Mexikanske regjeringa å «legge lokk» over Chiapas, slik at ingen informasjon om regjeringas angrep på zapatistene skulle slippe ut, og troppene kunne få herje fritt. Men dengang ei: Inne i jungelen satt det nemlig et menneske med et modem som via en mobil telefon kunne brukes til å spre opplysninger ut over Internett. På denne måten fikk nysgjerrige journalister vite om opprøret og hva som foregikk, og for regjeringens troppene ble det litt vanskeligere å slakte opprørerne uten at folk ville protestere (noe folk har en ekkel tendens til av og til). På samme måte kan bevegelse verden over bruke nettet til å legge opp sin versjon av hendelser, med opplysninger som kanskje ikke hadde sluppet gjennom den vestelige pressa.

**Alle barna hadde pc hjemme
bare ikke Khan
han var fra Pakistan**

På samme måte vil kommunikasjon og informasjon om aktivitet for folk generelt bli gjort enklere. Driver du med noe som andre burde få vite om, kan du legge opp informasjon om det på internett for alle å se. Lurer du på hvilke linjer du kan gå på på Elvebakken vgs., slår du bare opp på Elvebakkens hjemmesider. Mulighetene strekker seg langt utover hva bibliotek, presse og offentlig informasjon mulighet til, med minimalt av prakk, transport og misforståelser for å skaffe den informasjonen du er ute etter.

Noen havner utafor!...?

Men, slik trenger det slettes ikke bli. Får folk ikke noen opplæring i hvordan å bruke datamaskiner og internett fornuftig vil vi få en situasjon hvor et lite mindretall behersker et verktøy som avgjør verdagen til veldig mange.

Kunnskap er makt, og hvis denne kunnskapen kun er til for de som har råd til spesialutdanning eller får datamaskin av Pappa på 3-års-dagen, vil datarevolusjonen bare fortsette klaseskillene. Jeg mener det er en selvfølge at alle skoler må ha opplæring i data, av den enkle grunn at data kommer til å være en viktig del av hverdagen til folk i framtida. Ikke bare for å skaffe informasjon og kunnskap om ditt eller datt, men rett og slett for å *få seg jobb*. Fordi informasjonsteknologien kan brukes på alle mulige områder, vil dataferdigheter være nyttig i de alle mulige jobber. Sjølsagt vil ikke bedriftene bruke

penger på dataopplæring hvis de kan slippe, det vil si at de helst vil ansette folk som kan greiene fra før.

Politisk kamp

I tillegg er det sånn: Datarevolusjonen kommer til å endre hele samfunnet, på samme måte som andre teknologiske revolusjoner har gjort. Damprevolusjonen gjorde industrien, jernbanen og dampbåten mulig, og førte til helt nye måter å gjøre arbeid på, helt ny kommunikasjon (f.eks. tog over hele verden), og helt nye måter og steder å bo

(store byer). Lignende ting skjedde med bensinrevolusjonen og elektrisiteten; produksjonen (arbeidet), kommunikasjonen og hele samfunnet endra seg. Bilen gjorde f.eks. drabantbyene utafor storbyene mulig, og bilindustrien har hatt enorm makt i utforminga av samfunnet.

Datarevolusjonen vil også føre til store endringer i arbeidet, i kommunikasjonen, i hvor folk bor. (Det vil bli mye greiere å bo utafor byene, fordi kommunikasjonen på Nettet ikke er avhengig av hvor du er, bare at du har data med modem.) Når samfunnet skal gjennom store endringer på kort tid, er det sjølsagt ikke uinteressant hvem som får være med og styre disse endringene. Datakapitalistene vil ha andre interesser enn arbeidsfolk, Nord vil ha andre interesser enn Sør, Makta i Oslo vil ha andre interesser enn Distriktsnorge.

Hvis folk skal ha mulighet til å mene noe om datapolitikk, må de først vite hva det er! De må ha vært på Internett, de må mene at dette er noe som angår dem.

Derfor kan vi ikke overlate datarevolusjonen og internettet til De Rike&Sleipe. Derfor må vi få PC og Nett til alle i skolen!

Vil du la denne mannen bestemme framtida di? HÆ?

Verre enn Svergel

I Sverige har offentlige skoler fått internett-tilknytning gratis av det svenske televerket, Telia. Telia tilbød til og med å gjøre det samme for norske skoler, noe undervisningsministeren av en eller annen grunn ikke ville. At skoler har internett-tilknytning burde vært like selvfølgelig som at legen har telefon, og jeg mener det er et viktig spørsmål å ta opp der man går på skole. Få klassen til å kreve det, få elevråd

til å kreve det, få elevorganisasjonene til å kreve det, få lærerne til å kreve data inn i skolen! Siden PC og Nett til alle elever kan være litt for heftig til å starte med, kan kravet for eksempel være én moderne PC med modem for hver tiende elev.

Muligheten for en helt ny type «folkeopplysning» er der, spørsmål er om vi får sjansen til å utnytte denne muligheten, eller om treigheten og sparemanien til politikerne vil sørge for at Hvite Rike Gutter får enda større privilegier enn de allerede har, på bekostning av alle oss andre.

**Alle barna fikk internett på skoorn
unntatt Anne
hu bodde på landet**

Zapatistene (EZLN) finner du på <http://www.peak.org/~justin/ezln/ezln.html>.
Elvebakken videregående skole: <http://www.elv.no/~elv/>
CNN: <http://www.cnn.com/>
De idiotene som ikke har gitt oss Internett på skolen: <http://www.stortinget.no>

Ti bod for IT i skulen

Av
Magnus
Marsdal

data i skulen

IT=informa-
sjonsteknologi

Det er ikkje berre Rebell som meiner at Data inn i Skulen er viktig, Norsk Elevorgani-sasjon (NEO) har òg kome seg på banen.

19. april leverte NEO «Ti bud for IT i skulen» til undervisningsminister Reidar Sandal. Desse ti boda er egentlig ti krav, og dei ser slik ut:

1. Det skal være skikkelig opplæring i bruk av moderne IT som en del av pensum i den videregående skolen.

2. IT skal brukes aktivt som et arbeidsverktøy og et alternativt læremiddel i klasserommene. Alle fagplaner i fag der det faller seg naturlig skal inneholde retningslinjer for bruk av IT i læringsarbeidet.

3. Utstyrsparken i skolen skal moderniseres og utvides slik at alle elever kan tilbys opplæring i bruk av moderne IT på lik type med utstyr som brukes i samfunnet forøvrig.

4. Elevrådet på hver enkelt skole skal kunne benytte skolens E-post på lik linje med administrasjon og lærere. ITs muligheter skal også kunne benyttes til å styrke skoledemokratiet og elevenes innflytelse på sin egen skolehverdag.

5. Alle videregående skoler skal være koblet opp til Internett innen skolestart høsten 96.

6. Alle elever ved videregående skoler skal ha tilgang til PC, internett, CD-rom, oppgraderte tekstbehandlings- og regnearkprogrammer på skolen.

7. Alle skolebiblioteker skal være utstyrt med tilgjengelig relevant informasjon på CD-rom.

8. Det skal gjennomføres etterutdanning av lærere slik at skolen kan komme på banen og bli en formidler av kunnskap om bruk av moderne IT.

9. Det skal være et statlig ansvar å stille økonomiske ressurser til rådighet, slik at alle sikres like muligheter innenfor opplæring i IT.

10. Det er et mål at det i alle klasserom skal være moderne IT-utstyr til alle elevene.

Ingenting skjer

Dei Ti Boda om IT i skulen har ikkje gjort så stort inntrykk hos Dei Høge Herrar at dei har kome seg frå Store Ord til Handling.

-Vi har hatt møter med både undervisningsministeren og statsekretæren hans, men dei kjem aldri med noko konkret, dei berre viser til at dei har ein handlingsplan. Dei forstår ikkje at datautstyret må inn i skulen *no*, og dei innser ikkje at staten må betala for det, seier Heidi Arnesen Austlid, leiar i Norsk Elevorganisasjon (NEO) til Rebell.

-Det er ikkje måte på kor viktig dei synest at data-opplæring er, og

dei er heilt samde i det vi seier om at det ikkje blir lik rett til noko som helst slik stoda er *no*. Likevel vil dei ikkje ut med

pengar, dei seier at fylkene og kommunane må skaffa utstyret sjølve, seier Austlid.

-Er elevlar i Noreg opptekne av spørsmålet om IT i skulen?

-Eg trur faktisk ein god del er opptekne av dette, men så lenge skulen ikkje gjev kunnskap om IT er det sjølvsagt ikkje slik at alle bryr seg om kva som skjer og ikkje skjer. Dessutan er mange elevlar vande til at det ikkje gjer nokon skilnad kva dei meiner, når Staten eller fylket har bestemt seg.

-Eg trur kravet kjem til å veksa i styrke når folk får sjå skilnaden mellom dei ulike skulene, når folk verkeleg merkar at dei heng etter, seier Austlid.

I dag er omlag 75 prosent av dei videregående skulene kobla til internett, men det er stort sett berre administrasjonene og nokre lærarar som brukar det, elevane har oftast ikkje tilgang i det heile.

-Då er det jo uinteressant for *elevane* om skulen er på nettet eller ikkje, seier NEO-leiaren.

Foto:
Klassekampen

-Datautstyret må inn i skulen no, seier Heidi Arnesen Austlid

Gratis lærebøker

♦Er det LIK RETT TIL UTDANNING?

- når lærebøkene i vidaregåande skule kostar fleire tusen kroner?
- når ein del yrkesfag-elevar må kjøpa utstyr sjolve, nokre av dei med ugifter opp mot 10 000 kroner berre for grunnkurset!?

For familiar med låg løn er desse utgiftene alt for høge, for mange åleine-modrer er det nesten umogleg å spa opp så mykje pengar på ein gong. Vi krev LIK RETT TIL UTDANNING, det er ikkje Pappas Lommebok som skal avgjera!

♦Har "vi" IKKJE RÅD?

- til at skulene kjøper inn bøker som elevane får låna?

♦Når "vi" HAR RÅD TIL:

- at aksjonærar slipp å betala skatt på utbyttet - ca. 20 skattefrie milliardar i året!?
- at dei sakkrike skipsreiarane nesten ikkje betaler skatt i Noreg?
- å la Kjell Opseth leggja heile landet under asfalt?
- å gje Telenor-direktoren 1,2 millionar i årslon og direktoren i Hydro 2 millionar?

♦Noreg er EIT SØKKRIKT OLJELAND!

- Staten har 255 milliardar "på bok", oljepengar som er invstert ulike stader.
- men «Arbeidarpartiet» gjer alt dei kan, i lag med dei andre borgarlege partia og NHO, for at folket *aldri* skal få sjå noko til desse pengane. Det tyder at vi får vår del av verdiane berre dersom vi stiller krav og kjempar for dei!

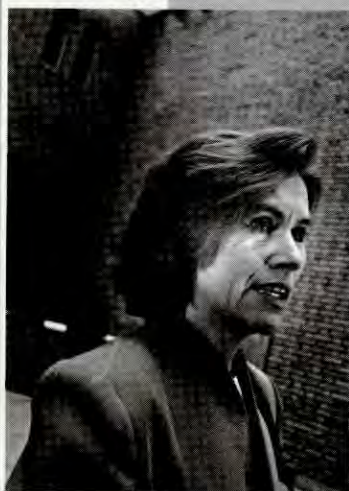
til alle elevar!

Faremos fangar

At media skriv om at folk har det jævlig i kyrkjeasyl er bra. Men dei 30 borna i Guds Hus er berre ein liten flik av problemet Noregs Rasistiske Innvandringspolitikk.

Av Espen Løkeland

Foto:
Klassekampen

Grusomme Grete

1994: Fatima og Mehmet Cicek kjem over grensa til Noreg. Bak seg har dei lagt brente landsbyar, døde slektningar og ei forfylgging grunna politisk aktivisme. Dei er millom dei 3 millionar kurdarane som har flykta frå krigen og undertrykkinga i Kurdistan. No vil dei byrja på nytt og gje borna ei framtid kor dei ikkje risikerer å bli torturerte av di dei er kurdarar.

1996: Familien Cicek har gått i dekning i ei kyrkje i Trondheim. Dei fekk melding frå den norske staten om at dei ikkje var reelle nok flyktningar til å få bu i Noreg - dei må reisa attende til Tyrkia og dei brente landsbyane i Kurdistan. I kyrkja bur dei ilag med to born dei

har fått i løpet av dei snart 10 åra dei har vore på flukt. Fatima er gravid og skal snart føda sitt tredje born på flukt - i kyrkjeasyl. Dei er livredde for kva som vil henda dei om dei reiser attende. Dei kan ikkje skjønna kvifor staten ikkje vil tru dei, Regjeringa *veit* jo kva som skjer i Kurdistan.

Familien Cicek er millom dei mange som har kome til Noreg på flukt frå undertrykking. Dei er òg millom dei mange som ikkje får

innvilga asyl av den norske staten, trass at dei er på flukt frå undertrykking. Fram til no i 1996 har 2 personar fått innvilga politisk asyl i Noreg. I 1994 fekk 22 personar innvilga politisk asyl, 0,5% av dei som søkte, i 1995 slapp 29 menneske inn. Talet på folk som kjem til Noreg for å søkja opphald går nedover, trass i at krigar raser over heile verda og antallet menneskje på flukt er like stort som før. Folk på flukt har gjeve opp Noreg, dei veit at det er eit umogleg land å koma inn i dersom du ikkje er kvit. Er du så "heldig" å koma inn blir du omtrent avkrevd dokument med underskrift og stempel frå dei som har torturert deg, berre for å vera «reell asylsøklar». Mehmet Cicek hadde ikkje eit slikt dokument, no sit han ilag med familien innesperra i ei kyrkje. Ikkje eingong det at Fatima og Mehmet har valgt å sperra seg sjølve inn i ei kyrkje, i eit liv som vil vera eit mareritt for dei fleste, har fått staten til å skjønna at det må vera noko i historia deira.

Media har i sumar køyrd ei kampanje kor dei har krevd at kyrkjeasylantane lyt få sleppa fri frå kyrkjene og få opphaldsløyve i Noreg. Det er bra. Det er på tide media går hardt imot den rasistiske asylpolitikken til DNA-regjeringa. Det er bra når Dagbladet går ut og krevder at kyrkjeasylantane lyt sleppast fri, det er eit krav som lyt støttast fullt ut. Men sjølv om ein vinn denne kampen og familien Cicek og alle dei andre endeleg kan sleppa å vera på flukt, så hjelper ikkje det mot det verkeleg store problemet. Alle dei tusenar på flukt frå valdtekt, tortur, politisk forfølgjing og krig som *aldri* kjem seg over muren kring brundtlandet Noreg.

Tårene som Dagbladet, Trond Giske og andre sosialdemokratar feller over borna i kyrkjasyll imponerer ikkje oss, så lenge desse folka i praksis står den rasistiske norske innvandringspolitikken.

Med DNA mot rasismen?

Blir ikkje AUFarar leie av å vera radikalt anti-rasistisk utstillingsvindu for det innvandringsfiendtlege DNA?

Kvar gong det er stortingsval er det ein masse anti-rasistar og folk som meiner DNA-regjeringa fører ein jævlig asyl- og flyktningepolitikk som likevel røystar på Arbeidar-partiet. Ein av grunnane til at denne sjølmotseiinga skjer kvar gong, er at det spring unge anti-rasistar rundt og driv *valkamp* for Faremos parti: AUF-arane. Dei er *minst* like antirasistiske som deg, og du kan *trygt* røyste på DNA, for dei skal inn der og *påverka* for deg. Så blir alt bra. Snart.

Men det har jo ikkje skjedd noko anna enn at AUFarane har teke over maktstolane i DNA, og at flyktningepolitikken har blitt endå verre.

Er det ikkje no på tide, Trond Giske, at de i AUF tek eit retteleg oppgjær med politikken til Faremo og melder dykk ut av DNA. Det har jo synt seg at det ikkje nyttar å «gå inn for å påverka»?

-Vi har jo hatt innflyting i ein del sakar. T.d. har vi hatt ei stigning i talet på kvoteflyktningar etter at det var på veg ned i mange år., seier AUF-leiar Trond Giske.

-Vi har også teke imot ein del bosniarar som har fått førebels opphaldsløyve, og som vi no er inne i ein drakamp om når det gjeld kor mange som skal få bli her permanent. Vi har hatt ei ganske bra satsing i høve til bosniarar generelt også i høve til flyktningeleirar i det gamle Jugoslavia. Så på ein del område lukkast vi. Men når det gjeld flyktningepolitikken så er den generelle haldninga i samfunnet i høve til innvandring og flyktningar er så sterkt negativ etter det ordsiftet vi har hatt dei siste 10 åra. Vi kjenner til valkampen både i 1987 og 1995 med tanke på FrP. Dette har funne gjennklang hjå store delar av folket. Utan at vi får gjort noko

med dette er det umogleg å få gjort noko med politikken.

Politikken har blitt værre og værre, men det har altså ikkje vore med vilje, det berre måtte bli sånn?

-Eg trur at mykje av den innstramninga som har kome sidan slutten av 80-talet skuldast nettopp det at vi har fått ei enorm oponionsbølge mot innvandrarar. Eg trur ikkje *noko* regjering, uansett farge, har kunna stått imot når 70% av folket krev ein enda strengare flyktningepolitikk enn det vi har i dag. Eg trur at to ting må til. På den eine sida lyt politikarane tora vera tøffe og si at no vil vi ha ein meir liberal politikk, på den andre lyt vi alle engasjere oss kor vi bur og freista endra haldninga hjå folk.

Kan ikkje auken i rasismen ha samanheng med at politikken har blitt strengare og gjennom mistenkeleggjeringa som skjer når justisminister Faremo står på TV og snakker om reelle og ikkje-reelle flyktningar?

-Nei det har ikkje nokon samanheng. Men det er sjølv sagt eit paradoks at uansett kor mykje ein strammar inn flyktningepolitikken så blir ikkje folk nøgde. Det trur eg er eit fakta, at ein kan aldri takla dei negative haldningane hjå folk gjennom å stramma inn flyktninge-

Trond in action!

politikken, ein lyt kjempa mot haldningane.

Så det er folket som har skulda for at politikken har blitt strengare?

-Nei folket har ikkje skulda. Men eg trur at hvis ein hadde hatt ei folkerøysting om innvandring, då ville vi fått ein mykje værre politikk enn vi har i dag. Men ingen politikarar i eit demokrati vil vera upåverka av kva folkeopinionen meiner. Ei politisk leining er ein kombinasjon av å høyra på kva folk seier og å gå foran. I dette høvet er vi nøydde til å gå meir foran enn vi har gjort fram til no, seier Giske.

Så Giske blir nok verande i DNA. I lag med Grete Faremo. I lag med Brundtland, Jagland og dei andre Ja-folka. I lag med Haakon Lie. I lag med Makta.

(Intervjuet er rappa frå Radio RV i Trondheim)

(Les kva Organisasjonen Mot Offentleg Diskriminering har å seia om smanhengen mellom statleg og «folkeleg» rasisme, på side 24!)

Bli med i Raud Ungdom!

Eg ynskjer:

- ☐ Medlemskap
- ☐ Bøllekurs
- ☐ Studiesirkel
- ☐ Abonnera på Rebell

Namn:

Adresse:

Postnr:

Stad:

Telefon:

Alder:

Skule/arbeidsstad:

Send til: Raud Ungdom Osterhausgt. 27 0183 Oslo

STØREBRO

PÅ SKOLEN

Kommisjonens gjennomgang av saksarkivet ved Overvåkingssentralen viser at det iallfall frem til midten av 1970-tallet skjedde en systematisk registrering av ml-ere ved ungdomsskoler, yrkes-skoler, realskoler og gymnas. Saker ble således opprettet på elever i ungdomsskolealder på grunnlag av ml-aktivitet.

I MILITÆRET

I 1971 ble syv personer registrert som følge av rapportering fra en militær avdeling i Nord-Norge. Grunnlaget var «Klassekampen funnet under hans hodepute», «besittelse av dokumenter/løpesedler» eller «obs å lese annet v-radi-kalt stoff».

PÅ JOBBen

Årsberetningene viser at overvåkingstjenesten var opptatt av ml-ernes virksomhet på arbeidsplassene og av deres posisjoner og innflytelse i fagbevegelsen.

I emnearkivet ligger opplysninger om tillitssvalgte med tilknytning til ml-bevegelsen. Videre finnes det her lister over AKP(m-l)-ere og RU-kontakter ved forskjellige bedrifter.

PÅ LEIR

Sommerleirene ble viet betydelig oppmerksomhet fra overvåkingstjenestens side. Fra Overvåkingssentralen ble det, iallfall i 1973 og 1974, gitt instruks om at man skulle følge med på leirene.

I BARNDOMMEN

Det synes ikke å ha vært noen nedre aldersgrense. F.eks. ble observasjonssak opprettet på en 13-åring som hadde deltatt i SUFs studievirksomhet i 1968/69.

Saker ble også opprettet på barn. Som eksempel nevnes at i mars 1973 ble sak opprettet på en person født i 1961 fordi hun trolig var deltaker på en sommerleir i 1972. Jenta var da 11 år.

PÅ STUDIESIRKEL

Overvåkingstjenesten i AKP(m-l)s studievirksomhet. Overvåkingstjenesten i AKP(m-l)s studievirksomhet, når og hvor kurs og seminarer avholdt og temaene for dem. Innledere ble identifisert, og tilfeller også deltakere.

Haakon Lie var generalsekretær i Arbeiderpartiet i 20 år, og ansvarlig for mange av de verste overgrepene mot «demokratiet» i Norge.

Jeg er jo veldig stolt av det, vet du. Være den som sies å ha fort an i kampen mot den brun-rote pesten som har herjet i hele verden, sa Lie til avisene da Lund-rapporten ble offentliggjort.

Ser deg...

Lund-kommisjonens rapport beviser at Arbeiderpartiet og Den Norske Stat er minst så antidemokratiske som vi revolusjonære alltid har hevda at de er. Rebell trykker her ordrette sitater fra Lund-rapporten, som gir eksempler på hva Makta foretar seg mot AKP/RV/RU for å «forsvare demokratiet mot totalitære ideologier»...

OG MANGE ANDRE...

I underkant av 20.000 nordmenn ble førstegangsregistrert ved Overvåkingssentralen i årene fra 1968 til 1981. En vesentlig del av dette er registrering på grunnlag av tilknytning til AKP(m-l) eller andre organisasjoner/grupper med tilknytning til AKP(m-l).

PÅ 90TALLET

Kommisjonen legger til grunn at nye saker ikke ble opprettet på grunnlag av søknad om stands etter 1985/86. Derimot ble slike opplysninger lagt på eksisterende saker. Ved Landsdelssentral Vestlandet har kommisjonen funnet eksempler på dette frem til 1994.

I KVINNEFRONTEN

...et omfattende materiale om Kvinnefronten... Materialet viser at overvåkingstjenesten fulgte med på hva Kvinnefronten arbeidet med, f.eks. på kampen mot pornografi og prostitusjon. Dokumentene gir også opplysninger om personer som er aktive i Kvinnefronten. Dette gjelder ikke bare personer som var sentralt plassert i organisasjonen, men også medlemmer i lokale kvinnefrontgrupper, ned til gymnasnivå.

OG HØRER DEG...

Telefonen til AKP(m-l)s partikontor i Oslo ble avlyttet fra juli 1975 til desember 1979 og fra desember 1982 til august 1987.

Partiets og nærstående organisasjoners kontorer hadde vært avlyttet i årevis på 1970-tallet uten at det var fremkommet bevis for en ulovlig virksomhet som gjorde det nødvendig å gripe inn av hensyn til rikets sikkerhet. På denne bakgrunn ville det ha vært naturlig å vente at Overvåkingssentralen ga en nærmere redegjørelse for hvorfor det nå igjen var nødvendig av hensyn til rikets sikkerhet å etterforske ledere i partiet gjennom avlytting av deres egne og partikontorets telefoner. Noen slik redegjørelse ble ikke gitt.

Rød Ungdoms kontor ble avlyttet fra juli 1975 til desember 1979.

I Trondheim pågikk telefonavlytting det meste av perioden fra juli 1973 til november 1979.

I BOKHANDELEN

Et klart tilfelle av ulovlig beslag skjedde under etterforskningen av sprengningen av Oktober bokhandel i Tromsø den 20. mars 1977. I forbindelse med at politiet gjennomgikk bokhandelen etter eksplosjonen, fant man postkvisitter og flere lister med navn på personer som hadde kjøpt bøker, eller som var abonnenter på publikasjoner som ble forhandlet gjennom bokhandelen. Overvåkingspolitiet sikret seg disse dokumentene. Opplysningene ble registrert på sakt.

Den Norske Stat

I BORGERSKAPETS TJENESTE

Det Lund-kommisjonen har gravd fram av overvåking, registrering og undertrykking er ikke noe unntak i norsk historie. Kampen mot progressive og radikale krefter har en lang og mørk tradisjon her i landet.

Lars Jullin og Mathias Blsmo

Sjøl om borgerskapet [bedriftseierne, direktørene og toppene i Staten] sitt herredømme aldri har vært direkte trua, har de gang på gang vist at det demokratiske sinnelaget står langt svakere enn frykten for å miste makta. Borgerskapets bruk av stat, politi og væpna makt mot arbeiderbevegelsen er like gammel som arbeiderbevegelsen sjøl.

Mot slutten av 1848 ble Norges første arbeiderforening stifta i Drammen. En av de mest aktive var Marcus Thrane, som bevegelsen skulle få navn etter. Bevegelsen vokste eksplosivt, og i 1851 hadde den 30 000

medlemmer. Thrane sjøl var revolusjonær, og styresmaktene fulgte nøye med på hva arbeiderne foretok seg. En organisert arbeiderbevegelse, som attpåtil kom før borgerskapet hadde befestet makta si skikkelig kunne ikke tåles. Under påskudd av at Thrannerbevegelsen hadde hatt diskusjoner om våpen, gikk staten til arrestasjoner av bevegelsen ledere. *Våpenmakt* ble brukt blant annet på Ringerike og i Trøndelag.

Med politimakt ble Norges første arbeiderbevegelse knekt.

En indre flende

Under og etter 1. verdenskrig fikk vi et revolusjonært oppsving, både i utlandet og her i Norge. Kommunistpartiet i Russland ledet en vellykket revolusjon i oktober 1917. Borgerskapet skalv i buksene, og allerede tidlig i 1918 nedsatte regjeringa en hemmelig komite, Sikkerhetskomiteen. Komiteens arbeidsoppgave var indre overvåking av arbeiderbevegelsen, men de tok også opp en del militære spørsmål. I sitt møte 12. november 1918 behandla komiteen først «hvordan man til enhver tid skulde være å jour med den bolsjeviske bevegelse i landet». Det overrasker vel ingen at de gikk inn for post- og telegramkontroll, eller at bankdirektørene skulle få som oppgave å overvåke kapitaltransaksjoner. I tillegg ble det oppretta et spionnett i de største byene. Slikt er ulovlig og udemokratisk, men likevel ikke sjokkerende for noen, etter Lund-rapporten. Sånn sett er andre del av møtet mer interessant. Sikkerhetskomiteen var så redd for sine egne landsmenn at de gikk inn for gjøre håndvåpen og kanoner i magasiner uskikket til øyeblikkelig bruk (noe mange fikk merke da tyskerne kom i 1940) og opprettede landvernsavdelinger med pålitelige folk i tilfelle «uroligheter». Som sagt så gjort:

Hemmelig hær

Fra 1918 til 1940 eksisterte det en *hemmelig hær* i Norge. Den var organisert som en del av den regulære hæren, men var særlig pålitelig og lojal. Mannskapene til denne hemmelige hæren skulle tas ut blant de «paalidelige» soldatene, og de «ondsindede» måtte sjølsagt ikke få nyss om dette. Problemet var bare å bestemme hvem som ville være lojale nok til å slå ned på sine egne arbeidskamerater og naboer. Særlig i Finnmark var dette heller vanskelig da «50% av befolkningen (er) av fremmed eller blandet rase», og «av de øvrige 50% er mindst halvparten kommunistisk eller revolusjonært innstillet». Sannelig ikke så greit! Soldatene skulle aldri brukes på hjemstedet sitt, og man skulle unngå å kal-

le inn samme regiment to ganger på rad. I 1933/34 utgjorde denne hæren ca. 27 200 mann. I tillegg hadde militæret knytta både skytterlagene og fascistiske organisasjoner som Samfundsvernet og Leidangen opp til seg. Det var denne hæren som ble satt inn mot norske arbeidsfolk.

Ikke bare Menstad-slaget

Politi og militærstyrker ble mobilisert mot streikende arbeidere i mellomkrigstida oftere enn dagens historikere liker å huske. I de fleste historiebøker er bare Menstad-slaget i 1931 nevnt, og da vanligvis forklart som et unntak. (*Les om Menstad øverst på sida.*) Riktignok var Menstad-slaget med et kompani krigsutrusta gardister, 1500 mobiliserte soldater, statspoliti, tre torpedobåter og to mineleggere den mest massive militæroperasjonen mot norske arbeidsfolk i fredstid, men Menstad står slett ikke alene. Mellomkrigstida var travel både for arbeidere og statens voldsapparat. Storstreiken i -21, Hammerfestkommunen, jernstreiken (1923-24), Julussa (-27), Austmarka (-27), Modum (-31), Trysil (-32), Randsfjord (1930-35). Lista kunne sikkert vært lenger, og streiker som har blitt møtt av «vanlig» politi er ikke tatt med.

Statskupp?

Etter okkupasjonen av Menstad starta det en kampanje blant en rekke av landets «ledende menn» for å sette Quisling ved roret. Daværende justisminister Asbjørn Lindboe refererer i dagboka si til flere møter høsten 1932 hvor det politiske grunnlaget for et fascistisk statskupp ble diskutert. Flere direktører og generaler var sentrale i disse diskusjonene. Det fascistiske diktaturet skulle innføres gjennom en konspirasjon mellom storkapitalen, militæret og ledende politikere.

Men noe statskupp kom ikke, det var aldri noe virkelig behov for det. Kapitalistklassen i Norge fant ut at DNAs politikk tjente dem like bra som et mer høyrevridd styre, om ikke bedre. Men sjøl om sosialdemokratiet ble valgt, og fascismen forkasta, ble ikke den hemmelige hæren som

Foto: Klassekampen

Pampene i LO og DNA har alltid gått i spissen for overvåkinga av kommunister og alle andre radikaler.

Menstad-slaget: I 1931 var det stor streik og lockout, og Norsk Hydro brukte streikebrytere til å holde blokkert laste- og lossearbeid i gang på selskapets lasteplass ved Menstad mellom Porsgrunn og Skien. 2. juni marsjerte over 1500 arbeidere gjennom politisperringene på Menstad og blokkerte anlegget. Dagen etter ble fagforeningslederen arrestert, og det ble innført demonstrasjonsforbud. 4000 mennesker trossa forbudet og demonstrerte i Porsgrunn mot streikebryteriet og overgrepene mot de fagorganiserte. Hydro holdt arbeidet gående fordi «vi betrakter det som et prinsippsspørsmål» som ledelsen sa. 8. juni marsjerte 2000 arbeidere på nytt til Menstad. Forsvarsministeren forsterka da de over 100 politimennene med 150 væpna soldater fra garden og 4-5 krigsskip, og han mobiliserte 1500 soldater. Streikebryterne fortsatte arbeidet 13. juni, under militær beskyttelse. Hydro ga seg likevel, 20. juni. I rettsaken etter Menstadkonflikten ble over 20 arbeidere domt til fengsel og bøter.

skulle rettes mot arbeidsfolk nedlagt. Først da tyskerne kom til landet ble den nedlagt og erstatta med noe mye verre - nazistynet.

Fred og frihet?

Da freden kom i 1945 var det mange arbeidere, kommunister og sosialister som trodde at splittelsen mellom de to arbeiderpartiene skulle være over. De tok feil. Et nytt etterretningsapparat retta mot kommunister og aktive motstandsfolk ble oppretta allerede i 1942, leda av Hjemmefronten. De jobba fra Sverige og samarbeida med Gestapo-folk (!) i arbeidet med å skaffe opplysninger. De skulle hindre at krigen ble etterfulgt av noe som for dem var mye verre - en sosialistisk revolusjon. Folket måtte på ingen måte få sjansen til å reise seg. Dessuten lå Norge i den stigende supermaktas interessesfære, under USA.

USA gir beskjed

I januar 1946 sendte den amerikanske ambassadøren i Oslo, Lithgow Osborne et skriv hjem til Washington. Skrivet var strengt hemmelig. Her beskriver han noen tanker om Norges framtid. «USA bør bygge opp en avansert og strengt hemmelig etterretningstjeneste i Norge. Siktemålet skal være å (...) ta aktiv del i den ideologiske kampen i Norge». Et mål er å gjøre Norge til «et demokrati av vestlig type ... har en økonomi bygd på et fritt næringsliv ... har et forsvarssystem som lett kan integreres i det amerikanske og det britiske». Storebror hadde talt. Ambassadør Osbornes visjoner ble gjennomført til punkt og prikke. Næringslivets rett til profitt ble sikra fra første stund, Norge gikk inn i NATO i 1949, og ikke minst: Lithgow Osborne fikk etterretningstjenesten sin. Han fikk faktisk flere.

Hemmelig hær - Igjen

Like etter krigen dukka det opp en rekke private etterretningsorganisasjoner, som også dreiv med våpentrening. Det var som oftest sentrale personer i næringslivet som tok initiativet til disse gruppene. Et eksempel er den såkalte «Femmannsgruppa» som ble etablert i 1947 av direktører og toppadvokater. Bakgrunnen var frykten for kommunistene, som de ønska å skaffe seg systematisk oversikt over. For egen regning etablerte gruppa 20 distrikter.

Startkapitalen var et sted mellom 200.000 og 300.000 kroner.

Også Arbeiderpartiet så på kommunistene som en trussel. Siden NKP og DNA skilte lag i 1923, hadde DNA hele tiden vært storebror, og rundt 1930 var NKP en liten sekt. DNA hadde overtaket i fagbevegelsen. Nå var imidlertid NKP blitt store, Norges tredje største i oppslutning, det nest største i medlemstall. DNA bestemte seg for å kjøre et hardt løp mot kommunistene. NKP ble isolert på arbeidsplassene og abonnenter på avisa deres Friheten ble trakasert, alt etter oppfordring av ledende DNA-politikere, f.eks. statsminister Einar Gerhardsen. NKP sto uten stortingsplasser etter valget i 1949.

Og hva gjorde Arbeiderpartiets forsvarsminister Jens Chr. Hauge og etterretnings-sjef Evang da det kom dem for øre at borgerskapet dreiv med aktiv registrering av kommunister og våpentrening i skauen? Ble de ansvarlige arrestert? Fratatt våpen og utstyr? Ble de i alle fall bedt om å holde opp? Nei, det de gjorde var å bygge en egen hemmelige hær på disse gruppene. Stay Behind gruppene som CIA bygde opp i hele vest-Europa fikk en pangstart i Norge. Dermed hadde vi en strengt hemmelig militær organisasjon, bygd opp av folk som først og fremst vil forsvare seg og eiendommene sine mot sinte arbeidsfolk. Staten og USA ga dem avansert våpen og trening, og lot dem holde på med sitt. Disse folka var jo «paalidelige».

(Stay Behind er trolig fortsatt aktivt i Norge. Masse spennende stoff om Stay Behind er samla i boka «Norges hemmelige hær» av Finn Sjøe og Ronald Bye. Les den!)

USA kommer Igjen

Dersom det norske borgerskapet skulle vise seg for svakt til å stå imot sinte arbeidere, har de en god støttespiller i USA. CIA-styrte kupp, intervensjoner og regelrette folkemord er ikke uvanlig, bare spør folk i Latin-Amerika. Det er absolutt grunn til å tro at det fins planer også for NATO-land der befolkninga prøver å gå en anna vei en den Uncle Sam dikterer. I 1967 fikk avisa Orientering en slik plan i fanget, McConnell-planen. Klare tegn på

at McConnell-planene var ekte fikk vi i 1971. Under NATO-øvelsen Good Heart i Norge var en del av det tenkte kriseforløpet at SUF (m-l) (ungkommunistene) og FNL-grupper (som støtta vietnamesernes kamp mot USA) agiterte for streik. Dessuten var det sitdownstreik på flere bedrifter i Trondheim.

Året etter, under øvelsen Strong Express var det en anti-NATO-demonstrasjon som var den påtenkte fienden. Under øvelsen Firm Sand i 1973 ble NATO-motstandere stempla som «femtekolonne» og ekstremister. I ei melding om undergravning får vi lese om massemøter, løpeseddelaksjoner og invitasjoner til soldater om å støtte saken. NATO-soldater trente altså på å slå ned streiker, løpeseddelaksjoner og masseaksjoner fra norske arbeidere og radikallere.

Vær beredt!

Borgerskapets herredømme har aldri vært direkte trua i Norge. Til tross for dette vet kapitaleierne og lederne i den borgerlige staten Norge at dagen kan komme. Derfor registrerer og overvåker de alle revolusjonære grupper. Derfor bygger de hemmelige hærer som skal slå ned på opprør retta mot dem. Her har vi tatt opp noe av det herskerne driver med i det skjulte. Mye mer kunne vært tatt med, svært mye er ukjent for alle andre enn de involverte.

Vi lever under et borgerskap og en stat som ikke står tilbake for å gå til borgerkrig for å beholde makta. Men kan vi la oss skremme? Nei, sjølsagt ikke. Kampen mot undertrykking og fattigdom må gå videre. Vi må lære av fortidas feil, og beskytte oss litt bedre. Det gjelder å være forberedt.

-Slike former for avlytting og utspionering som den moderne teknikk nå gjør mulig, er forkastelige... Dersom offentlige myndigheter skulle gjøre bruk av slikt ville det være misbruk av myndighet og derfor straffbart
Justisminister Jens Chr. Hauge (1955)

Foto:
Klassiskampen

Regjeringa Brundtland visste ingenting...

Pa samme måte som alle tidligere regjeringer visste ingenting...

Schengen-avtala:

EURO-

STORREBROR SER DEG!

Sosialdemokratane har overvåka oss i over 50 år, og no vil dei ha enda meir. Schengen-avtala gjev oss politisk overvaking på EU-nivå.

Av Espen Løkeland

Lund-kommisjonen sin rapport om dei hemmelige tenestene dokumenterte ei systematisk og massiv overvaking av venstresida i Noreg. Ei overvaking som m.a. har ført til at folk har mista jobbane

sine og som har vore delvis ulovleg og utan demokratisk kontroll. Overvakinga er eit skittent spel kor statsapparatet vert nytta i politisk kamp mot ein radikal opposisjon i fagrørsla og i politikken. Heile denne "heilage krigen" har skjedd i sosialdemokratiet sitt namn, med Arbeidarpartiet i spissen.

Den same regjeringa som må ta ansvaret for den udemokratiske politiske overvakinga i Noreg, freistar no å gjera Noreg til ein del av det såkalla Schengen-samarbeidet.

Som i alle saker som har med Noreg og EU å gjera, freistar dei skjula sanninga om Schengen. Dei freistar skjula at Schengen handlar om politisk overvaking i stor stil på Europa-plan. I staden for å fortelja det norske folket kva avtala eigentleg inneber, gular dei opp snikk-snakk om "passfridom mellom dei nordiske landa" og at dette berre er eit mellomstatleg samarbeid som ikkje er knytt til EU.

Dataregistrering

Schengen er i dag eit samarbeid mellom dei fleste EU-landa, målet er at Schengen skal femna om hei-

le EU og at det skal bli ein del av sjølve Unionen. Det er eit samarbeid om felles kontroll ved EU sine yttergrenser og felles kontroll innad i Schengen-landa. For å gjera det mogleg med felles kontroll innad byggjast det opp eit datasystem for lagring og formidling av informasjon. Dette datasystemet består i dag av noko som kallast SIS (Schengen Information System) og eit «tilleggssystem» som kallast SIRENE. Føremålet med desse datasystema er overvaking og registreing, nettopp av den type som vart avdekkja gjennom Lund-rapporten. Skilnaden er at no

skal det heile løftast opp på Europa-plan.

SIS blir ein gigantisk database med informasjon om personar det skal haldast ekstra godt auge med. I mars i år var det 30 000 dataterminalar kring i Europa som hadde tilgang på informasjonen som ligg i dei 3,4 millionar filane som ligg lagra i SIS. I tillegg har ein SIRENE som m.a. gjer det mogleg for eit Schengen-land å henta ut tilleggsinformasjon om ein spesiell person som er registrert i SIS. Dette kan gjerast ved å ta kontakt med det Schengen-landet som har registrert personen. Dette landet pliktar då å gje frå seg informasjon.

«Sikring av staten...»

Artikkel 93 i SIS gjer det klart at føremålet med SIS er "å oppretthalda den offentlege orden og sikring, herunder sikring av staten". Denne føremålsparagrafen opnar i seg sjølve for å registrera det meste frå kriminelle handlingar til politisk organisering og handling. I tillegg finst ei rekke andre artiklar som gjer opninga for kven som kan registrerast og overvakast enda større. t.d. opnar artikkel 98 for at *vine* kan overvakast. Eit vitne kan definerast som alt ifrå familiemedlemmar til deltakarar på eit møte o.l. Med dei ymse artiklane i SIS og SIRENE leggjast det til rette for at alt dei som har kontroll over overvakinga ser som eit trugsmål mot sikringa av riket/staten kan overvakast. Kven er det så som får definera kva som kan overvakast og ikkje? Er det vanleg folk sine interesser som kjem inn

under «sikring av staten», eller er det interessene til det mindretallet som sit med makta over staten? Med Lund-rapporten i hovudet er det vanskeleg å sjå for seg at vanleg folk sine interesser vil stå fyrst i rekka, eller at overvakingsspolitiet i det heile er oppretta for å sikra noko anna enn makta til dei som allereide har ho.

Utan styring

Under oppstyret kring Lund-rapporten vart det peka på at overvakinga og det hemmelige politiet byrja leva sitt eige liv, utan demokratisk kontroll. Dei einaste som kunne kontrollera overvakinga var dei som hadde makt til det. I Noreg: DNA og storborgarskapen. Når ein løfter denne overvakinga opp på Europa-plan er det ikkje vanskeleg å sjå for seg at den demokratiske kontroll over overvakinga blir nærast *umogleg*. Jo stør-

re området er, jo vanskelegare vil det bli å få demokratisk kontroll. T.d. er kontrollen over overvakinga og politiet mykje dårlegare i eit stort land som Schengen-landet Tyskland enn det er i Noreg. Schengen-samarbeidet var hemeleg og ukjend til og med for *nasjonalforsamlingane i medlemslanda*, i fleire år det vart avslørt.

Kven blir offer for overvakinga i Schengen?

Dette spørsmålet må sjåast i samanheng med *kva*, og kven sitt prosjekt EU er. EU er laga av og for herskarane, og EU-overvaking vil difor bli retta mot dei som trugar herskarane sine interesser. Lund-rapporten synte noko om kor langt den norske staten var, og er, viljug til å gå for å sikra den norske staten sine interesser, og der-

med interessene til borgarskapen. I framtida vil det bli veksande sosial uro i EU som følgje av forjævlisering av vanleg folk sine kår, gjennom privatisering, marknadsliberalisme og kutt i sosialbudsjetta. Dette vil gjera makta sin trong etter politisk kontroll større, og overvaking av opposisjonelle vil bli viktigare. Dette vil gjelda heile venstresida; miljøørsla, anti-rasistane, kommunistane osv.

Festung Europa

Vi kan òg lesa oss til ein del gjennom å sjå på oppbyggjinga av Schengen så langt. Dei som no blir definert som den største faren mot

makta til dei rike i EU og som derfor blir via mest merksemd i Schengen-overvakinga er innvandrarakar, eller uønska utlendingar. Det kan synast som om heile overvakingssystemet er retta inn på å ha kontroll over innvandrarakane. Dette gjeld både kontrollen ved yttergrensene og den interne kontrollen. Når det gjeld kontrollen ved yttergrensene blir det no bygd opp ein mur kring Europa kor det vil bli mest umogleg å koma seg igjennom for folk på flukt. M.a har ein flyktning som har fått avslag i eitt Schengen-land ikkje retten til å søkja asyl i eit anna Schengen-land. Dette er eit brot på FN's fly-

kningekonvensjon, som gjer alle rett til å søkja politisk asyl. I tillegg seier Schengen-reglane at flyselskapa kan bli straffa med bøter dersom dei flyr utlendingar som ikkje har papira i orden inn i Schengen-området. Slik blir det dei kommersielle interessene til flyselskapa som styrer flyktningepolitikken.

-Legitimasjon, takk!

Innad i Schengen-området vil det truleg bli gjennomført eit system med kontroll av folk gjennom identifikasjonsplikt. Kvar og ein lyt ha med seg eit ID-kort same kor ein er, så politiet skal kunna stogga

deg på gata for å sjekka om du t.d. har lov til å vera kor du er, eller om du kanhenda er ein «uønska utlending». «Fridomen» ein får ved at grensekontrollen mellom Schengenlanda forsvinn, må Europas folk betala dyrt for, gjennom at vi kan bli kontrollert kor som helst og når som helst i heile Schengen-området. Ein del land har alt prøveordningar med tvungen ID-plikt. I alle desse landa har det synt seg at dei personane ein har byrja med å påleggja ID-tvang er innvandrarakane. 600 000 av dei 700 000 personane Tyskland har registrert i SIS er flyktningar som er erklært uønska.

overvåking

20 år med yrkesforbod

Fagforeiningsmannen Terje Kollbotn har mista jobben fleire gongar pga overvåking og hets mot dei revolusjonære.

Av Magnus Engen Marsdal

Terje Kollbotn har sidan 70-talet vore leiande i fagrørsla i Odda kommune i Hordaland, og er i dag fagleg leiar i Raud Valallianse. I 20 år har han levd med avlytting heime og svartelisting på arbeidsplassane, fordi han har vore aktivt med i AKP og RV.

I Lund-rapporten står det: «I Odda var det på 1970-tallet, særleg etter en streik ved Norzink AS i 1976, en fast ordning der bedriftene fikk sine mistanker om at personer tilhørte ml-bevegelsen bekreftet av politiet. Kontakten mellom personellkontorene ved de største bedriftene og overvåkingstjenesten var god...»

Nekta jobb

Etter streiken på fabrikkene Norzink i 1976 mista Terje jobben, fordi han hadde vore med i streikeleinga, og fordi han var re-

volusjonær. Norzink argumenterte med at dei ikkje trengte fleire folk, men tok inn nye arbeidarar rett etter at Terje vart kasta ut. 150 arbeidskameratar hadde sitt nedaksjon i 3 dagar, og heile gjengen fekk varsel om oppseiing. Det sosialdemokratiske fagforbundet - Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund - brydde seg ikkje om saka, og Terje måtte gje seg.

I 1977 vart Terje nekta jobb på aliminiumsverket i Tyssedal, og sjefane sa rett ut at grunnen var det politiske engasjementet og aktiviteten i Norzink-streiken. LO trua med stor rettssak mot bedrifta. Dagen før rettssaken fekk Terje jobb likevel.

Då dette aliminiumsverket gjekk konkurs, vart det laga eit ilemenitt-smelteverk for å redde arbeidsplassane, menn Terje og ein del andre radikalarar fekk ikkje jobb på det nye verket. Nok ein gong gjekk dei rettens veg, men det førte ikkje fram.

-Vi har alltid hatt brei støtte i fagrørsla og lokalsamfunnet i kampen mot yrkesforbod, men kvar gong er det leiande folk i Arbeidarpartiet som svik oss. Ein del Ap-

folk har faktisk *ynskja* at vi ikkje skulle ha jobb, seier Terje Kollbotn.

Stiller krav til LO

No krev han at LO gjer det dei kan for å få fram heile sanninga om det som har gått føre seg i fagrørsla, alt det grumset som

Lund-rapporten sine konklusjonar bygjer på, men som ikkje står i rapporten.

-Dersom LO ikkje står på og gjev oss hjelp med å få fram sanninga, har dei ikkje eit fnug av truverde når dei står på TV og seier dei er glade for at møkka no er kome på bordet. Vi har heller ingen garantiar for at overvåkinga ikkje framleis går føre seg.

-Det er helt på det rene at overvåkingspolitiet ikke skal og ikke er intessert i å drive noen kartlegging av politiske mening-er og holdninger hos norske borgere. Justisminister Bjørn Skau (1981)

-Det er alltid leiande Ap-folk som svik, seier Terje Kollbotn.

Foto: Klussekampen

Hemmelig Hemmelig

Lund-rapporten slo fast en gang for alle at Arbeidernes Kommunistparti -AKP(ml)- har blitt overvåka. Mest av alle. Til og med helt nyfødte ml-ere har vært under lupen hos overvåkingspolitiet. Rebell har intervjuet Jørgen, en som har jobba med «sikkerhetspolitikk» i AKP i mange år.

Av Kala Storvik

-Erik Solheim påstår at AKP med alt sitt hemmelighetskremmeri og snakk om væpna revolusjon «ba om å bli overvåka». Har han ikke et visst poeng?

-Det ikke sånn at vi ble overvåka fordi vi hadde en sikkerhetspolitikk, altså tiltak for å beskytte oss mot overvåking og angrep. Og det er heller ikke sånn at vi ble overvåka fordi myndighetene trodde at vi var terrorister. Det trodde de nemlig ikke. Men det er riktig at vi hadde en viss sikkerhetspolitikk helt fra begynnelsen av. Og det var på grunn av vår analyse av statens klassekarakter. Staten er alltid den herskende klassens redskap, og vi har alltid

vært mot den herskende klassen. Derfor overrasker ikke avsløringene i Lund-rapporten oss noe særlig, selv om de viste at forholdene var enda verre enn vi trodde.

-Til Solheim vil jeg si at politisk overvåking

handler om den grunnleggende innstillinga man har til demokrati. Jeg mener at det er uakseptabelt å overvåke politiske motstandere med mindre de driver med vold eller planlegger å gjøre statskupp. Dette er også et prinsipp vi må legge til grunn når vi engang skal skape et sosialistisk samfunn..

Fortsatt overvåking

-AKP har hatt og har ulike sikkerhetstiltak, sånn som dekknavn, hemmelige landsmøter, og man har ikke fortalt venner og bekjente om andre som er med i partiet. Men etter kritikken i Lund-rap-

porten mot overvåkingspolitiet er det sannsynlig at overvåkerne er mindre interessert i å finne ut hvem dere er og hva dere driver med. Kommer dere til å trappe ned sikkerhetstiltaka deres i lys av dette?

-Nei, ikke i det hele tatt. For det første synes ikke vi det er særlig sannsynlig at all overvåking av oss fra staten og Arbeiderpartiets side kommer til å slutte selv om de har blitt kritisert. Det er en grunn til at vi har blitt overvåka, og de grunnene er der fremdeles. Hvis vår situasjon har forandra seg de aller siste åra, er det på den måten at vi har blitt sterkere. Dessuten er det bare den ene typen overvåking vi har blitt utsatt for som har blitt avslørt.

-Flere typer overvåking?

-Vi har alltid blitt overvåka på arbeidsplassene, både av den arbeiderparti-styrte fagbevegelsen og av Næringslivets hovedorganisasjon, eller Norges Arbeidsgiver Forening som det het tidligere. Dette har vi blant annet fått bevisst gjennom at våre folk har fått sparken, uten noen annen grunn enn at de stod for «feil» politiske meninger.

-Det er også et faktum at nazistene overvåker oss. De offentliggjør med jevne mellomrom navn og bilder av noen av våre folk. Og nazistene bedriver faktisk terror. De skyter på folk. I løpet av de siste 2 åra har 6-7 personer blitt drept av høyreekstremister i Sverige. Selv om ingen andre enn nazistene hadde vært interessert i å overvåke oss, hadde dette vært grunn god nok i seg sjøl. Folk har krav på trygghet selv om de har valgt å jobbe i en organisasjon på ytterste venstre. Akkurat som folk har krav på trygghet i en demonstrasjon. Derfor har vi alltid vært nøye på å ha vakter i og omkring demonstrasjonene våre.

Våpen?

-Dere er anklaga for å drive geriljatrening med våpen i de dype norske skoger. Brukte dere våpen for å forsvare demonstrasjons-tog også?

-Nei! Vi har aldri hatt med oss våpen på noen aksjoner. Det ville vært terror, og for oss har det alltid vært helt utelukka. Det er riktig at det til en viss grad har vært organisert fysisk trening. Men aldri med våpen! Det var mer generell trening; hold deg i form og lær å leve på fjellet. På slutten av 70-tallet mente vi at 3. verdenskrig var like rundt hjørnet, og vi trodde Norge kom til å bli invadert. Det høres kanskje litt søkt ut i dag, men med de harde frontene som var mellom USA og Sovjet på den tida var det ikke en oppfatning vi tok ut av lufta.

-Derfor var noen medlemmer i AKP så hemmelige at ikke engang alle i vår egen organisasjon visste at de var med. Dersom vi hadde hatt en annen analyse av situasjonen hadde nok sikkerhetspolitikken vår sett annerledes ut. Men uansett har vi alltid hatt og vil alltid ha en god grunn til å ha sikkerhetspolitikk i partiet, sier Jørgen til Rebell.

Onkel
Politi
in action.

GIFTIG Undertrykking

Vil vi godta narkotika som en del av den radikale ungdomsbevegelsen?

Vil vi velge individuell flukt framfor felles kamp og frigjøring? Ikke faen!

Av Pål Hellesnes

Dop, narkotika, hasj, ecstasy, speed, crack, heroin, kokain. Disse ordene vil mange forbinde med skolekampanjer av typen "Fra bagatell til helvete", med politi og lærere i skjønn forening om den moralske pekefingeren; "Ikke begynn med dop, da er du slem!" For mange ungdommer fortøner kamp mot narkotika seg synonymt med moraliserende formynderpersoneer og derfor som noe som ikke angår dem. Denne holdninga er feil, sjøl om den er forståelig. Kamp mot dop angår radikal ungdom - dop holder arbeiderklassen nede, dop er kvinneundertrykkende, dop hindrer at ungdom gjør opprør.

Når vi skal ta stilling til narkotikapolitikk må vi stille oss to spørsmål: Hva gjør dop med folk, og Hvem tjener på at folk ruser seg?

Undertrykking

Som i de fleste andre spørsmål, er det lurt å se tilbake på hvordan dop har blitt brukt FØR, i det vi kaller Historia. Et av de første eksemplene vi kjenner på hvordan narkotika har blitt brukt, er fra Sør-Amerika, i Inkaindianernes samfunn. Dette var et klassesamfunn, med en overklasse av prester og konger og en underklasse av bønder. Inkaindianerne hadde funnet ut at ved å tygge coca-blader, kunne en oppnå en rus som "gjorde sultne menn mette, og fikk deg til å glemme dagens slit". Cocablader stiller hverken sult eller søvnangel, men var et effektivt middel overklassen brukte til å holde bondene i sjakk på. De kunne gi dem cocablader istedet for mat, og faren for opprør minska betraktelig.

Rusmidler, om enn i en annen form (alkohol), har også aktivt blitt benytta i imperialistisk undertrykking. Da europeerne erobra Nord-Amerika og utrydda "indianerne" - de opprinnelige innbyggerne - var ett nyttig middel å gi dem sprit - "ildvann". Ildvannet førte til oppløsning i indianersamfunnet, brøt ned kulturen deres, og gjorde dem lettere å slå militært. Den samme teknikken har vi - eller våre forfedre - brukt mot samene. Også i klassekampen har rusmidler vært et våpen i hendene på borgerskapet.

Mange steder var det vanlig for 100 år siden at arbeiderne fikk deler av lønna si utbetalt i sprit. Dette gjorde borgerskapet helt bevisst - for dem var det sjølsagt bedre at arbeiderne drakk seg fra sans og samling enn at de bygde fagrørsla. Og det virket - i 1859 var andelen menn med alkoholproblemer oppe i 13% blant arbeidere i byene, mot 4% i resten av folket. Rusgift har alltid vært et middel til å passivisere og undertrykke.

Rusgifter holder opprøret nede, også i dag

Hvem er det som doper seg? Hvis vi ser bort i fra alkohol, som er utbredt i alle samfunnslag, forandrer dopmisbruken karakter over tid: I begynnelsen var det små deler av borgerskapet og intelligentsiaen, "bohemer", som eksperimenterte med narkotika. Dette skiktet har liten samfunnsmessig innflytelse, de er en liten, marginal gruppe. Seinere blir dopmisbruk en utvei for dem som på en eller annen måte faller utafor det borgerlige samfunnet. Vanligvis dreier det seg om barn av arbeiderklasseforeldre som blir tvunget ut i arbeidsløshet og fattigdom. Med andre ord er ikke dop klassenøytralt, det er de som allerede er lengst nede i skiten som trekkes ned i narkotikahelvete.

Skader flere enn deg sjøl...

Hva fører misbruk av dop til? Det er stor forskjell på hvordan de enkelte stoffene virker, men felles for dem alle er at de bryter ned misbrukeren. Noen stoffer gjør dette direkte, andre stoffer gjør det gjennom at avhengigheten fører til destruktiv livsførsel. Men misbruket skader ikke bare misbrukeren - det er en kjent sak at om du blir narkoman ødelegger du ikke bare deg sjøl, men i mange tilfeller også familien din og andre omkring deg.

Dette er også et kvinnespørsmål: I stedet for å slåss mot fabrikkene er det mange forfylla arbeidere som går hjem og banker kona si. I tillegg til overgrep og vold, skyves mer og mer av omsorgsansvaret over på kvinnene når mennene blir rusmisbrukere. Dette skjer over hele verden - menn doper seg, og kvinnene får svi.

Bla om!

Det at dop er skadelig både for en sjøl og andre vet de fleste en del om, det vi ikke lærer på skolen er hvordan dop virker samfunnsbevarende, altså står i veien for forandring. Dopmisbruk setter folk ute av stand til å reise seg, organisere seg og slåss for forandring. Det finnes ingen historiske eksempler på at forfylla eller neddopa folk har vært ei kraft for opprør og forandring. En av grunnene til dette er at dop fungerer som virkelighetsflukt - rusen setter deg i stand til å "glemme dagens slit", som inkaene fant ut. Ved hjelp av dop kan du flykte for en stakkert stund ut av driten som omgir deg og inn i en lykkeverden. Ikke rart at misbrukere bruker mye av tida si på å jakte på mer stoff istedet for å prøve å endre sin egen situasjon.

Samtidig som narkotika er sløvende og passiverende, er det noen som tjener stort på produksjon og salg av stoff. Siden narkotika nesten overalt er en illegal industri, bygges det opp internasjonale mafiaer som kontrollerer produksjonen og salget av stoffene. Disse narkobarone-ne trenger banker og bisniss som kan "vaske" narkopengene, dette gjør at de over tid blir nært knytta til det "vanlige" borgerskapet. (Det finnes flere eksempler på at narkotikamafiaene er representert høyt oppe i gigantselskaper.) Dette burde ikke overraske noen, det er det samme "humane" borgerskapet som tjener på å selge våpen til blodige regimer.

Radikalt?

Dop er et grunnleggende individualistisk fenomen, den bygger på den enkeltes personlige flukt framfor samfunnets beste eller felles frigjøring. På denne måten skader dop alle revolusjonære krefter.

Til tross for dette, fins det folk som betegner seg sjøl som radikale og revolusjonære som forsvarer dopmisbruk, særlig bruk av hasj og marijuana.

Et av argumentene de bruker er at hasj "bare er der", det er så utbredt at det er umulig å få fjerna. Dette er et håpløst og apatisk utsagn, for hvis det er sant, hva da med miljøproblemer? Hva med kvinneundertrykking, rasisme? Hva med kapitalismen? Dette argumentet ser helt bort fra at det er mulig å føre politisk kamp. Det fins ingenting som "bare er", alt avhenger av hvilken side folk velger. Det er mulig å få folk til å ta stilling mot hasj og anna dop, og alkohol for den saks skyld, men ikke hvis "de radikale" sjøl sitter og blåser hasj i helgene!

Det er bare én klasse som tjener på at folk har denne holdninga til dop, og det er ikke arbeiderklassen. Derfor er det spesielt alvorlig at folk som ellers er radikale og sier at de står på de undertryktes side sprer slike reaksjonære holdninger.

Dop er ikke et lite spørsmål som bare er viktig å diskutere for de spesielt interesserte. Rusgifter er et spørsmål som angår alle som ønsker forandring, alle som ønsker et anna samfunn enn det vi lever i. Dette skjønte arbeiderbevegelsen, det er ingen tilfeldighet at i Norge på 1920-30-tallet var arbeiderbevegelsen blant de ledende i avholdskampen. Dette skjønte Black Panther Party - en av hovedfiendene deres var doplangerne i de

svarte bydelene. Og dette skjønner Zapatist-kvinnene i Mexico i dag - de har fått tvunget gjennom totalforbud mot alkohol og narkotiske stoffer i zapatistområdene. De skjønner at dopa folk ikke gjør opprør. Radikal ungdom har et valg i dag om vi vil være en del av denne tradisjonen. Vi har et valg om vi vil velge individuell flukt framfor felles kamp og frigjøring. Vi har et valg om vi vil stå og se på at de som fra før av har det verst i dagens samfunn får det enda verre. Vi har et valg om vi skal godta narkotika som en del av den radikale ungdomsbevegelsen. Rød Ungdoms svar er helt entydig: Ikke faen!

Nei til narkotika har ingen ting med kristen-moralisme å gjøre, det er et klassespørsmål.

Hvem vil ha friere flyt av dop?

De som jobber for en mindre streng narkotika politikk i Norge er få og har lite gjennomslag. Rebell ser på hvem d er og hva slags argumenter de bruker.

Av Hanne Wlen

Hele 95 prosent av norsk ungdom mellom 18- 25 år er mot legalisering av narkotika. De gruppene som ønsker en slappere narkotika-politikk er altfor små og splitta i argumentasjonen sin til å utgjøre noen politisk kraft. I 1996 er det bare Internasjonale Sosialister, Fridemokratene, Unge Venstre, De Grønne og Grunerløkka Senterparti som har tatt til orde for liberalisering.

I EU har særlig venstrepartiene og De Grønne stått sammen for å liberalisere narkotikapolitikken. Begrunnelsen deres har vært at samfunnet må slutte å plage de stakkars narkomane. I mange år la de fram det samme forslaget i EU parlamentet om å avkriminalisere bruk av stoff. Etter at de store legaliseringsorganisasjonene hadde drevet lobbyvirksomhet i årevis gikk forslaget gjennom i 1995.

Gamle tanker

De fremste talspersonene for legalisering i Norge har så langt vært jurister og personer tilknytta institutt for kriminologi i Oslo. Disse gamle gubbene har diskutert norsk narkotikapolitikk og kommet med de samme argumentene for liberalisering siden slutten av 60-tallet.

Disse juristene mener at straffenivået for narkotikaforbrytelser er for høyt og viser til alle skattekrone som går med til å holde folk innesperra. Videre argumenterer de for at kriminaliteten totalt vil gå ned dersom narkotika legaliseres. I dag er stoff dyrt fordi forbudet mot innføring og salg innebærer en risiko for å bli arrestert. De narkotikaavhengige tvinges derfor til å gjøre ran og innbrudd for å få penger til stoff. Var narkotika billig, slapp de narkomane å bli utstøtt av samfunnet bare fordi staten gjennom forbud gjør dem til kriminelle, blir det hevda. Noen av disse juristene vil at staten skal selge narkotika på apotek, mens andre vil det skal være lovlig for hvem som helst å selge dop på gata.

Mindre kriminalitet?

Vi svarer at narkotikabruk ikke er konstant, slik at når prisene synker vil de narkomane sannsynligvis bruke mer og flere vil prøve dop. Det er

ingenting som tilsier at narkotikaavhengige vil slutte å tjene «lette» penger ved å stjele bare fordi stoffprisene synker. Tvert om så viser erfaringa fra Nederland at kriminaliteten øker, fordi tallet på stoffavhengige stiger. Dessuten: Samfunnets forakt for alkoholikere er et godt eksempel på at de narkomane fortsatt vil være utstøtte sjøl om narkotikabruk blir lovlig.

Helseskader

Den andre «tunge» legaliseringsgruppa i Norge er en del leger og helsepersonell som bruker helseskader som argument for legalisering. De mener det er «dårlig stoff» som er skyld i fysiske skader og overdosedødsfall. Kriminalisering av stoffbruk tvinger brukerne til å sette sprøyter under uhygieniske forhold, noe som fører til spredning av HIV og hepatitt. Flere av disse snakker varmt om Liverpool hvor leger kan skrive ut blant annet heroin på resept.

Gratis heroin til alle?

Vi hevder at overdosene ikke skyldes stoffkvaliteten, men at brukerne etter å ha vært på avvenning setter like høy dose som tidligere. Siden kroppen da tåler mye mindre stoff enn før avvenning, kolliderer brukeren. Vi stiller spørsmålsteget ved menneskesynet til legene, og hevder at et liv på statlig dop ikke er et verdig liv. Erfaringa fra Liverpool viser at når tilgangen på stoff blir så enkel, mister brukerne *all motivasjon til å slutte med dop*. Et svensk prosjekt med lovlig foreskrivning av heroin blei oppsummert som svært mislykka; brukerne som deltok i prosjektet solgte deler av det statlige dopet sitt på gata. Rekrutteringa økte voldsomt og helseskadene for de som ikke var en del av prosjektet minska ikke. Men disse legene vil kanskje heller åpne for gratis heroin til alle?

«Individets frie valg»

De politiske liberalistene (ofte ungdom) preker enkeltindividets rett til fritt å velge å være narkoman og argumenterer for legalisering med at sta-

ten ikke skal legge seg bort i enkeltpersoners handlinger. De vil derfor legalisere bruk, kjøp og salg av alle narkotiske stoffer.

Hasjanarkistene

I den siste gruppa befinner hasjanarkistene og de sofa-radikale seg. De lovpriser alle narkotikaens helsebringende virkninger og viser de til at hasj ikke er mer skadelig enn alkohol. Ettersom alkohol er lovlig er det derfor ingen grunn til at ikke det samme skulle gjelde hasj. Folk i denne gruppa vil avkriminalisere bruk av «lette» stoffer (straffbart å smugle og selge, men ikke straffbart å bruke).

Vi viser til at rusgiftshistoria først og fremst er ei historie om hvordan undertrykte folk har blitt sløva ned for å hindre dem fra å gjøre opprør mot dårlige levekår. Nettopp derfor har arbeideropprør historisk gått hånd i hånd med avholdssak. Dessuten: Nye rusgifter kommer alltid i tillegg til de gamle. Norge har allerede store sosiale og helsemessige skader forårsaka av alkohol, og vi trenger ikke et nytt rusgiftproblem på grunn av hasj!

Mytesprederne - media

Den kanskje største trusselen mot den restriktive norske politikken er ikke disse smågruppene, men massemedia. Norske tabloidaviser forteller stikk i strid med all statistikk at narkotikabruken øker eksplosivt i Norge. «Norsk narkotikapolitikk er feilslått; vi må tenke nytt» skriver de, uten å nevne at de landa som har «tenkt nytt» sliter med et mye større narkotikaproblem enn oss!

Foto: Merete Rosenberg

Slå tilbake hasjen!

Å ta dop er en egotripp, sier Alex fra Ungdom Mot Narkotika.

Av Kala Storvik

Alex Moholm er 23 år og medlem i Ungdom Mot Narkotika. Han røyker ikke, han drikker ikke og han bruker mesteparten av tida si på å slåss mot dop.

Men hvorfor slåss mot noe som allerede er forbudt? Mange synes kanskje du er mer moralistisk enn opprørske?

-Det verste jeg veit er radikale folk som er for liberalisering av dop. Som tror det er opprørsk å røyke hasj fordi det er ulovlig. Jeg mener at forbud mot narkotika er et folkekrav, ikke noe de som har makta går inn for. Det er et historisk faktum at rusgifter har blitt brukt til å undertrykke folk. Det skjer fremdeles, og ikke bare i latin-Amerika og Asia. I USA er det åpenbart at narkotika blir brukt for å kue den svarte underklassen. I Sveits er det sånn at når det er dårlig tilgang på heroin, stiger prisene, og junkiene blir irriterte og opprørske. Sånne ting kan lett spre seg, derfor foretrekker myndighetene i Sveits å dele ut gratis heroin framfor å prøve å

løse narkotikaproblemene sine.

-Så dersom du er mot opprørsk og revolusjonær er det naturlig å være mot dop?

-Ja, man kan vel si det sånn. Ta for eksempel ungdomskulturer. De aller fleste ungdomskulturer starter som noe opprørsk. Hippieene, punken, rocken - alt begynner som opprørske ungdomsmiljøer. Og så kommer reklamen for dop - gjerne gjennom artister. Det har vært flere historier om artister som har blitt tvunget til å ha dopmotiver, f.eks. hasjplanter, på platene sine. Det høres kanskje litt paranoid ut, men det er faktisk tilfelle. Narkotika er verdens største handelsvare, og tunge økonomiske pressgrupper og lobbyister står bak og presser gjennom sånne ting.

-Etter en stund med et slikt press har de fleste ungdomsopprør gitt etter og gått i oppløsning i sitt eget misbruk. Hva tenker du på når du tenker på hippier? Jo, tjall og marihuana! Og du ser for deg punkerne med heroinnåla i armen. Vips så er det opprørske ikke bare slått ned, men glemt.

-Det å være mot rusgifter handler mye om å være solidarisk med de som har det dårlig. De fleste blir ikke misbrukere uten en grunn. Dersom vi hadde vært flinkere til å ta oss av hverandre og dømme folk etter hvem de er, ikke hvordan de virker, hadde det vært færre av dem. Jeg blir frustrert av organisasjoner som skal kjempe mot rasisme og samtidig være kule og liberale i forhold til dop. Rasisme er å trække på folk som er dårlig stillt i utgangspunktet. Det er liberalisme i forhold til narkotika også. Det er å si en ting og gjøre noe annet.

-Det å ta dop er på mange måter en egotripp i seg sjøl også. Man blir veldig opptatt av seg sjøl og sitt forhold til rusgift, og lite av verden omkring seg. Og det er ihvertfall ikke særlig opprørsk, sier Alex til Rebell.

Statleg rasisme

(Jævla svarting!)

Rebell gjev deg eit innblikk i statens rasisme og den offentlege diskrimineringa av mørkhuda menneske i Noreg.

Av Magnus Engen Marsdal

Noreg er eit rasistisk land. Det betyr ikkje at alle her er Rasistar med stor R, men Noreg er eit land av kvite europearar, vi høyrer til den «rasen» (hudfargen) som har herja, plyndra og herska kring heile kloden dei siste 500 åra, og haldt andre folkeslag som slavar. Den rasistiske mentaliteten den kvite imperialismen har ført med seg forsvinn ikkje berre fordi 99% av oss hatar nazismen, den forsvinn ikkje av at Regjeringa og Barne TV fortel oss at alle er like mykje verdt.

-Når ein person ropar «jævla svarting!» etter meg på gata kan eg berre gå vidare, ikkje bry meg om idioten. Men på arbeidskontoret, hos politiet, på sjukehuset, sosialkontoret, alle slik stader ein *må* gå, der slepp eg ikkje unna. Diskriminering *sett i system* er det vi ynskjer å setja på dagsorden, seier Aki. Han har ein far som er frå Trinidad og ei mor som er norsk, han er fødd i England og heiter eigentleg Akhenaton Oddvar de Leon, men vi kallar han berre Aki. Han er leiar i OMOD - Organisasjonen Mot Offentleg Diskriminering.

OMOD vart starta for omlag 3 år sidan, etter at ein svart kompis av Aki som er svensk statsborgar hadde vorte stoppa og kontrollert 17 av dei siste 19 gongane han kryssa grensa mellom Noreg og Sverige.

-OMOD starta som ein reaksjon mot det vi oppfatta som ei konstant trakassering frå politi og tollpersonell i Noreg. Vi blir heile tida behandla som kriminelle eller mistenkte, og det er berre på grunn av hudfargen.

Statens rasisme

OMOD starta med å samla inn underskrifter i Oslo. 5000 personar, av dei omlag 35 000 vaksne menneske frå 3. verda som bur i Oslo, skreiv under på at dei kjenner seg trakassert og diskriminert av kontrollen frå styresmaktene. OMOD fekk altså inn svar frå nesten 20 prosent av denne befolkningsgruppa.

-Det er nett dei offentleg institusjonane som skapar grunnlaget for fordommane til folk flest. Det er statsapparatet som gjev bensin til andre grupper som fyrer opp under rasismen, og det må Regjeringa og Arbeidarpartiet sjå til å skjønna dersom dei vil kjempa mot rasismen, seier Aki.

To av problema OMOD har jobba mykje med er den stendige politikontrollen av svarte på gata, og diskriminering på utestader.

Kontroll på gata

-Vi blir kontrollert på gata av politiet heile tida, ikkje berre utlendingspolitiet, trafikkpolitiet, ordenspolitiet, narkopolitiet, i teneste, utafor teneste, når som helst og kor som helst. Dei ser etter narkotika og utlendingar som er i landet ulovleg. For det fyrste er kontrollen i seg sjølv, og lova som seier at det skal vera slik kontroll, diskriminerande. Tenk deg: Dersom du og ein svart gut du har vakse opp i lag med i Trondheim går i lag nedover Karl Johan er det *han* som blir kontrollert, ikkje du. Slikt er jævlig for folk som har sunge Ja vi elsker heile livet. Dessutan har det ein sterk signaleffekt: Kva tenkjer Ola og Kari når dei stendig ser svarte som blir stilt oppetter veggane av uniformert politi? Kriminalitet og narkotika, sjølv sagt.

Fordommene forsterkar seg, sjølv om kontrollen blir gjort berre *på grunnlag av hudfarge*. I tillegg må du ha med politiet heim dersom du ikkje har legitimasjon på deg når dei tek deg på gata, og då roter dei ofte gjennom heile leiligheta.

-Kan du ikkje berre be dei venta utanfor?

-Det gjorde eg ein gong i 1987. Då fekk eg bank i min eigen leilighet, med handjern og greier. Eg gjekk til sak mot politiet, men det førte sjølv sagt ikkje fram. Også det å få politiet heim på døra forsterkar biletet av at svarte er kriminelle, sjølv sagt gjer det det, seier

Aki og slår ut med armene.

Kva blir det neste? Kvoter på Karl Johan, berre 10 svarte om gongen? Korleis trur desse folkane eigentleg at apartheid kom i gong?

Resultata av den omfemnande gatekontrollen mot utlendingar er så dårlege at ein kan lura på kvifor politiet har denne kontrollen i det heile. I 1993 vart det sendt ut 169 «ulovlege utlendingar» på landsbasis! Ikkje berre Oslo, men Bergen, Trondheim, Tromsø, Bodø, i alle byar til saman klarte ein altså å finna under 200 slike personar. I tillegg er det slik at fleirtalet av dei som blir fukka i Oslo blir avslørt i billettkontroll av Oslo Sporveier! Og mange av desse 169 var frå Aust-Europa, altså ikkje svarte.

-Kvifor skal vi då godta all denne kontrollen og trakasseringa, når resultatet av alt saman er så pinlig lite? Skal vi som er farga i Oslo gå gjennom alt dette for at dei skal finna 20-30 folk?, spur Aki.

-Politimeister Willy Haugli i Oslo pleide å hevda at det finst mellom 5000 og 6000 ulovlege innvandrarakar i hovudstaden. Korleis kan dei vita det, tenkte vi. Vi krev-

de å få vita korleis dei rekna ut dette talet. Då det kom ny leiing for Oslo-politiet, sa dei at «vi ser heilt bort frå desse tala», etter press frå OMOD. Det var altså berre juks! Men sjølv sagt påverkar det framferda til kvar einskild politimann, når han får høyre frå sjefen at kvar femte eller sjette svarting han ser på gata er ein lovbrytar.

-Problemet her er ikkje at politifolka i Oslo rasistar, det finst rasistar overalt, og fleirtalet er *ikkje* rasistar. Problemet er at *systemet* og sjølve kontrollen tvinger politiet til å oppføra seg diskriminerande. Difor er dette eit politisk spørsmål!

OMOD har krevd eit kvitterings-system, der folk har rett til å få kvittering på at dei er kontrollert av politiet.

-Når eg kjem til ein av sjefane i staten og seier at eg har vorte kontrollert 18 gonger, seier dei alltid: «Korleis kan eg vita det?». Difor er det idiotisk at dei no avslår å innføra eit kvitteringssystem, som gjer det mogleg å ha oversikt over omfanget av kontrollen. Eg trur dei er redde for eit slikt system fordi det vil gje for mykje internkontroll i politiet. I dag er det ingen som treng rapportera om alle dei bortkasta kontrollane dei har gjort.

-Sorry, ingen svarte i kveld!

Det er kjend for dei fleste at mange utestadar diskriminerer svarte ved å nekta dei adgang. NRK fekk erfare dette då dei var ute med ei kontrollgruppe i 1989, det same gjorde statssekretær i Justisdepartementet Øistein Mæland. -Dette var utan tvil rasistisk sa statssekretæren, men saka mot den aktuelle utestaden vart henlagt.

-Utestadane i Noreg diskriminerer på den mest primitive måten, det har dei alltid gjort. I England er dei betre til å lyga, her er det meir «Ingen utlendingar i kveld!». No har mange også gått over til «Medlemskort, takk!», men vi ser jo korleis ingen av dei kvite i koka må ha medlemskort, seier Aki.

Han hevdar at dei ferraste har ein rein apartheid-politikk, altså Whites Only.

Vanlegvis har dei «kvoter»; svart DJ og ei negerkvote på dansegolv, helst jenter. Andre har «roterande» apartheid: «Hot Club Tropicana» på torsdag, men «Medlemskort, takk!» fredag og laurdag.

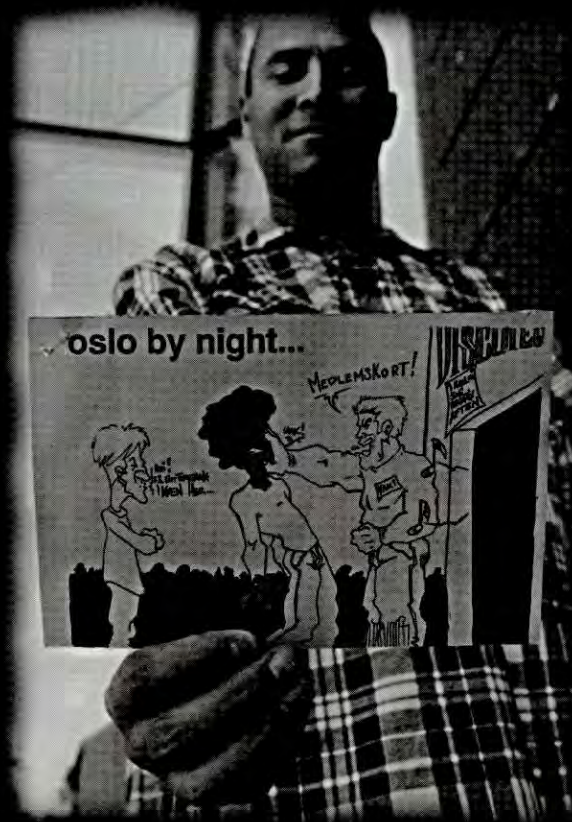

Foto: Klassekampen

Aki fortel kva som pleier skje dersom ein svart person ikkje vil la seg avvisa av do-vakta.

-Dersom *dorvakta* ringjer politiet, kjem dei til staden, snakkar raskt med vakta, og du får valet mellom å fjerna deg eller bli arrestert. Dersom du *sjolv* ringjer til politiet, fordi diskriminering er *ulovleg*, er det litt ulike variantar. Dei kan ha veldig dårleg *tid*: det er laurdag kveld veit du, så du får heller gå ein annan stad. Eller dei kan forstå deg *veldig* godt, men kan ikkje gjera noko, så du får dra ned

til politihuset å annelda restauranten. Eller dei meiner at dorvakta *sikkert* har ein god grunn til å nekta deg inngang. Uansett; dersom du andmelder diskrimineringa, kjem politiet til staden 6-8 veker seinare, når alle vitner er borte, og dorvakta ikkje hugsar kven det gjeld, sidan han kastar ut svarte kvar kveld.

Aki vil ikkje leggja skulda på dorvaktene. -Eg er sikker på at det stort sett er ordre frå eigarane som ligg attom diskrimineringa i døra. Dei trur at svarte er Bad for Buissness. Heile ideen om negerkvoter er sjuk. Når til og med Ap-folk går inn for at vi skal kvoterast i burettslaga, fordi dei «forstår framandfrykta», kva blir då det neste? Kvoter på Karl Johan, berre 10 svarte om gongen? Korleis trur desse folka eigentleg at apartheid kom i gong?

Dersom du blir trakassert eller dårleg behandla av politiet på grunn av hudfarge kan OMOD annelda saka for deg.

-Ein gut som tilkalla politiet fordi han vart diskriminert av ei dorvakt fekk beskjed om at «vi er ikkje barnevakter». Ei jente som hadde fått juling, stod og blødde og trengte hjelp, fekk beskjed om å koma seg unna fordi naboane klaga over bråk. Ein svart person som vart overfalt av ein tilsett i ein kiosk, heilt utan å ha gjort noko kriminelt, vart køyrd rett i arresten sjolv om han låg i bakken med den kvite oppå seg då politiet kom. Dei spurte aldri kva som var skjedd. Vi snur desse sakene

på hovudet, vi anmelder politiet for grov uforstand i tenesta, tenesteforsømming, diskriminering, og andre ting. Vi trur ikkje vi vinn sakene, men dei blir registrert. Vi legg eit press på politiet.

Svart og usynleg?

Offentleg diskriminering er ikkje berre direkte trakassering. Til doms er det slik at politiet *har* statistikk over innvandrarprosenten mellom dei som blir anmeldt for vald mot offentlig tenestemann, men dei *ikkje* innvandrarprosenten mellom dei som anmelder politivald.

-Fodeavdelingane ved Ulleval og Oslo/Akershus sjukehus har 15-20 prosent innvandrarar som «kundar». Men kva finn vi i presentasjonsmateriellet deira, kven er det bilete av? Berre kvite menneske med blå auge, vi svarte er heilt usynlege. Vi har gått gjennom brosjyrane til mange offentlege etatar, og det er det same over alt. Det er *ein* stad vi har funne bilete av svarte, kor trur du det var? Ullersmo landsfengsel. Ein svart fange mellom to kvite vakter!

Sjå også artikkelen om Schengen på s. 18. «Uonska utlendingar» (fra 3. verda) er truleg den viktigaste målgruppa for dei ekstreme kontroll og overvakingssystema som EU bygger opp gjennom Schengen.

Det er statsapparatet som gjev bensin til andre grupper som fyrer opp under rasismen

Kamp

mot

H&M!

Ilyset fra en vårlig soloppgang snek åtte personer seg rundt i Tromsø i en liten buss for å herpe Hennes & Mauritz-plakater. De hadde sett seg lei på den spekulative og kvinneundertrykkende reklamen til H&M.

Aksjonen ble relativt fort stablet på beina da man fikk høre rykter om H&M-plakater. Fredags ettermiddag ble slagplanen lagt, og på lørdag var det innkjøpsrunde. Det ble kjøpt inn tre «russevanne-

noner», latex-hansker og noen liter vannbasert maling. Det ble også rekruttert folk på lørdag, samt at man tok en runde rundt for å finne egne plakater. Planlegginga var ikke den beste, men man tok hensyn til stengetidene til utestedene.

Litt over 20 plakater ble ødelagt i løpet av to timer. Selve aksjonen ble oppsummert som vellykket, og latex-hansker var en lur ide, fordi man slapp å få så mye maling på hendene.

Jenter inn i militæret!

Av Lilje

Krig blir kvinner mest undertrykt. Dette skjer fordi kvinner i utgangspunktet er nederst på rangstigen. I en krigssituasjon mister hele lokalbefolkningen alle de rettigheter de har til vanlig, for eksempel rettssikkerheten. Dette har vi sett blant annet i ex-jugoslavia, der muslimske kvinner ble utsatt for massevoldtekt.

Dette utgangspunktet gir kvinner svært gode grunner til å slåss mot en eventuell angriper. Så hvorfor er det da ikke verneplikt for kvinner? Ordet verneplikt er forresten et dårlig uttrykk når man snakker om en såpass viktig rettighet militærtjeneste er. Det er bedre å kalle det for det det er, vernerett.

En demokratisk rett

En annen ting er at kvinner skal delta i samfunnet på lik linje med menn, og det er vår demokratiske rett å få forsvare oss sjøl. I krigstid er din rett til innflytelse i samfunnet ofte begrensa til retten til å forsvare deg, til å kjempe med våpen i hånd. Om kvinner ikke benytter seg av denne retten, blir vi til annenrangs personer også i krigstid, helt uten demokratiske rettigheter.

Dette er også et spørsmål om hva slags respekt jenter og kvinner får. Vi får så liten respekt i samfunnet at vi plasseres i arbeidslivet når det passer herskerne best, og denne respektløse holdninga for-

svinner ikke om ikke kvinnene får satt en stopper for den mannsjåvinistiske kulturen som finnes i samfunnet, blant annet i militæret. Dagens situasjon innenfor militæret gjør det forferdelig vanskelig for jenter å være der. Det er ennå mer mannsjåvinistisk enn det er ellers i samfunnet. Derfor sier mange at jenter burde holde seg unna. Spørsmålet jeg vil stille da er: Får kvinner det jævlige av å gå inn i militæret? Nei, at kvinner går inn i militæret vil føre til at vi får det bedre. Med militær trening blir vi lært opp til å beskytte oss sjøl, istedenfor å være avhengige av andre hele tida. Militæret vil styrke kvinnene og vår stilling og samtidig gjøre vårt liv lettere og tryggere.

Det er dessverre også sånn at kvinner er med på å undertrykke seg sjøl. Vi sier at vi vil ha bort myten om at vi er sarte, passive og svake, men når man nevner militæret er vi plutselig for svake til å kjempe sjøl, og legger ansvaret over på gutta. På denne måten signaliserer vi at vi vil bli beskytta, og undertrykt.

Et argument som blir brukt mye av folk som er mot kvinnelig verneplikt er at kvinner som har barn ikke kan gå i militæret. Sjølsagt skal alenemødre og mødre med spedbarn få slippe militærtjeneste.

Stoppa stripper meisterskap

Nordisk Meisterskap i stripping vart stoppa av aktivistar frå ulike jentekampmiljø.

Nordisk meisterskap i stripping skulle ha gått av stabelen i Oslo 15. juni. Blaze GO-Go Bar, som òg skipa den norske meisterskapen, hadde tenkt å tena pengar på billettsal og sal av filmrettar, men heile greia gjekk i dass.

Fordi folk i Noreg stort sett er mot stripping, hadde Blaze store vanskar med å finna nokon som villa leiga ut lokaler til meisterskapen. Då dei til slutt fekk ordna med Det Norske Studentersamfund sine lokale i kjellaren på Chateau Neuf, var avtala at opplegget skulle «haldast lågt», slik

at det ikkje skulle gå utover ryktet til Chateau Neuf. Men så fann jenteaktivistane i Oslo ut kor showet skulle vera, og levenet var i gong.

-Vi ringde og informerte Studentersamfundet om at vi ville politimelda strippinga, og at det er utleigaren som står ansvarleg. I tillegg jobba vi med eit opprop kor kjende artistar tok avstand frå at Chateau Neuf leiger ut til stripping, seier Liv Gulbrandsen frå Aksjonsgruppa Mot Salg Av Kropp (AMSAK) i Oslo. I tillegg jobba aktivistane, som var frå AMSAK, OT-TAR, Kvinnefronten m.fl., med å informera folk i Studentersamfundet om kva som var på gong.

Det endte med at studentane nektar å skriva kontrakt, og Blaze stod der utan lokale, berre to veker før showet. Heile greia vart avlyst, og 400 grisar måtte sitja heime med porno-bladet sitt også 15. juni.

-Det var jævlig artig å sjå at vi kan vinna ein såpass stor politisk siger, berre vi står saman og gjer godt arbeid, og ikkje minst er tidleg ute. Vi voner dette svir skikkeleg på pungen til Blaze Go-Go Bar, seier Mathilde, Trine og Liv.

Just say no!

Skulen i Sandefjord deler ut pengar for å kjøpa opp elevar som kan bli brysame. I år gjekk det ikkje så bra.

Dersom der er slik at storskuleprosjektet i Vestfold (sjå s. 9-10) verkeleg er ein smakebit på kva vi kan venta oss i resten av landet, er dette ein ting alle radikale elevar må merka seg: På Sandefjord Gymnas deler administrasjonen kvart år ut «stipend» til elevar som har utmerka seg med å vera aktive i elevråd og med å «betra skulemiljøet». 4-5 personar får tusen kroner kvar.

Dette syner klårt korleis sjefane i skuleverket ser på elevråd. Elevråd er ei ordning som skulen gjer til elevane, slik at elevane ikkje finn på å organisera seg sjølve. Administrasjonen finn det ofte heilt naturleg å blanda seg inn i arbeidet til elevråd, og «dyktige» elevrådsfolk som kan bli eit problem for sjefane prøver dei å trekkja

til seg og kjøpa opp så mykje som mogleg. Draumeelevrådet til rektor er eit elevråd som hevar seg over elevane, og kjem på allmøte for å fortelja kva elevråd og administrasjonen har kome fram til er best for alle... Altså eit «ansvarleg» elevråd.

Nel takk!

Metoden med å dela ut «stipend» for å kjøpa opp folk er truleg ein av dei meir ekstreme variantane. Men i år gjekk det ikkje så bra då rektor skulle dela ut tusen kroner til Raud Ungdommar Siri, som har jobba og slitt for elevanes interesser heile skuleåret.

Bilete 1 syner den høflege overrekkinga.

Bilete 2 syner Siri som seier takk, men nei takk, og gjev pengane vidare til Operasjon Dagsverk.

Ein annan elev ga pengane han fekk til elevrådet, medan dei to siste nørdane (?) tok pengane sjølve.

Foto: Erik Kruse

Norske helsemyndigheter advarer nå kvinner og menn mot å ha ubeskyttet sex med afrikanere. – Nye smitekilder i det afrikanske

Det e da *Folket* som har skylda for rasismen, sjø!
Bli med i AUF, da vel!
Og husk: Støm på en ungdom!

FANGENE I GUDS HUS

Ap-topp vil ha kvote for innvandrere

På samme måte som borettslagene kan lage regler for katte og hundehold, vil Ap-politiker Knut Roger Andersen at borettslagene i Grovruddalen gis mulighet til å bestemme hvor mange innvandrere de vil tillate i borettslaget.